VERSLAG

Vergadering
GEMEENTERAAD VAN HILVERSUM
9 JULI 2025

INDEX RAAD 9 JULI 2025

NR AGENDA	OMSCHRIJVING	BLZ
1	Vaststellen agenda	3
2	Lijst ingekomen stukken	4
3	Vaststellen verslag raadsvergadering 11 juni 2025	4
4	Vaststellen verslag gezamenlijke commissie 4 juni 2025	4
5	Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Hilversum 2025	4
6	Behandelwijze voorstellen tot en met december 2025	4
7	Onderwijshuisvesting: Verordening materiële en financiële gelijkstelling Hilversum 2025	5
8	Adviesrecht Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA) Achter Sint Vitus 11	5
9	Zienswijze Startnotitie Preventie en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026-2029	5
10	Beleidsagenda Gezondheid	8
11	Jaarstukken 2024 en Zienswijze Begroting Tomin 2026	16
12	Visie op arbeidsontwikkeling en de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf	16
13	Vaststellen Planuitwerkingskader (PUK) Bergweg	20
14	Erfgoedverordening Hilversum 2025	22
15	Zienswijze Gooi en Vechtstreek programmabegroting 2026-2029, resultaatbestemming 2024 en jaarverslag 2024	27
16	Spreektijdenregeling	31
17	DoeMee onderzoek rekenkamer energiebesparingsplicht	35
18	Zienswijze jaarstukken 2024 en begroting 2026 Goois Natuurreservaat	36
19	2e Wijziging Verordening Parkeerbelastingen	40
20	Vragen aan het college	44

GEMEENTE HILVERSUM

RAADSVERGADERING VAN 9 JULI 2025

(verslag)

Voorzitter: De heer G.M. van den Top, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: de heer C. Bakker (PvdA), de dames A. van de Beek (Democraten Hilversum), M. Boukhriss (Hart voor Hilversum) en L.H.A. Brussaard (CDA), de heren J.J.A.N. Deen (D66), D.B. Degives Más (Democraten Hilversum), R.J.H. Docter, (Democraten Hilversum), J. van Drogen (GroenLinks), M.F. Eerenberg (Hart voor Hilversum) en G.J. Ekelmans (VVD), mevrouw J.F. van Exel-van Dijk (CDA), de heren H.H. Fennema (VVD) en R.H. van Grieken (D66), mevrouw B. van Hattum (D66), de heer S.J. Hexspoor (GroenLinks), de dames C. Jansson (Democraten Hilversum) en M.J. de Jong-Schrijvers (Hart voor Hilversum), de heren H. Koç (Democraten Hilversum), J.P. Lahaise (Fractie Lahaise) en R.J.C. Lancé (Hart voor Hilversum), mevrouw H.M.G.J. van de Linde (VVD), de heren H.J. Lindeboom (D66), B. Nanninga (ChristenUnie), J.T.M. van Nistelrooij (D66), G.J. Postma (CDA) en R.J. Proos (D66), de dames R.W.C. Redmeijer (Hart voor Hilversum) en M.H.A. Remmers (GroenLinks), de heer D.E.O. Streutker (CDA), mevrouw B. Verweij (SP), de heren P.C.M. Vonk (SP). J.A. van Waarden (GroenLinks) en T.R. Westerneng (VVD) en de dames V. Wesselink (D66) en E.M. Zeeuw van der Laan (VVD).

Griffier: de heer M. Pen.

Wethouders: de heren B. Heller J.E.M.G. Göbbels, mevrouw J. Kalk en de heren F.G.J. Voorink en N.G.T. van Voorden.

Afwezig: mevrouw F. Durlacher (Fractie Durlacher) en de heer C.M. Groeneveld (Hart voor Hilversum).

1. VASTSTELLEN AGENDA

De VOORZITTER opent de raadsvergadering om 20.00 uur en heet allen hartelijk welkom.

Hij spreekt een in memoriam uit in verband met het op11 juni jl. overlijden van oud burgemeester van Hilversum Jeltien Kraaijeveld-Wouters. Zij werd 92 jaar oud en overleed in Hilversum in verzorgingshuis Koetshuys Erica. Mevrouw Kraaijeveld was van 1988 tot 1997 de eerste vrouwelijke burgemeester van Hilversum. Zij vervulde dat ambt met grote toewijding. Daarvoor was ze staatssecretaris van Emancipatiezaken in het kabinet Van Agt I en ze zette zich haar leven lang in voor een rechtvaardige betrokken samenleving, met daarbij bijzondere aandacht voor de positie van vrouwen. Ook na haar actieve loopbaan bleef ze van betekenis, onder meer als vrijwilliger bij het kerkblad in Hilversum, als voorzitter van het COA en als voorzitter van Kerken in Actie. Ze was ook heel actief binnen het CDA en beschermvrouwe van Het Pinetum. Mevrouw Kraaijeveld staat ingeschreven in het Gulden Boek. Ze kreeg in 1981 een heel hoge onderscheiding voor al haar maatschappelijk werk. Die activiteiten omvatten meer dan vijftig verschillende maatschappelijke functies, waarvoor ze zich langdurig heeft ingezet. Mevrouw Kraaijeveld werd in 1981 benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Mevrouw Kraaijeveld wordt herinnerd als een warm, integer en verbindend mens en een burgemeester, die zich in volle oprechtheid verbonden voelde met Hilversum en met haar inwoners. Allen zijn ontzettend dankbaar voor alles wat ze voor Hilversum heeft betekend. De gedachten zijn bij haar familie en dierbaren, die hij heel veel sterkte toewenst.

Vervolgens worden enkele momenten van stilte in acht genomen.

De VOORZITTER deelt mee dat berichten van verhindering zijn ontvangen van mevrouw Durlacher en de heer Groeneveld, zodat de vergadering start met 35 raadsleden.

Er zijn geen moties vreemd aan de orde van de agenda aangekondigd en er zijn ook geen vragen aan het college gesteld.

Mevrouw WESSELINK stelt voor een agendapunt toe te voegen over het deels opheffen van geheimhouding op stukken voor de gezamenlijke besloten commissievergadering van 7 juli jl. Deze stukken zijn ondertussen ook gewijzigd.

De heer STREUTKER maakt daartegen bezwaar, omdat hij van die stukken geen kennis heeft kunnen nemen.

De VOORZITTER stelt voor aan het einde van de openbare vergadering een besloten raadsvergadering te houden.

Aldus wordt besloten.

De VOORZITTER deelt mee dat mevrouw Remmers heeft gevraagd om de agendapunten 11 en 12 gezamenlijk te behandelen.

Aldus wordt besloten en vervolgens wordt de agenda gewijzigd vastgesteld.

De VOORZITTER feliciteert mevrouw Wesselink met het behalen van haar masterdiploma.

2. LIJST INGEKOMEN STUKKEN

Voor de geagendeerde stukken wordt verwezen naar de bij de agenda overgelegde lijst van ingekomen stukken. Afgesproken is dat opmerkingen over de ingekomen stukken vooraf bij de griffie worden aangemeld.

Zonder stemming wordt conform de voorstellen van de voorzitter van de raad bij de ingekomen stukken besloten.

3. VASTSTELLEN VERSLAG RAADSVERGADERING VAN 11 JUNI 2025

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. VASTSTELLEN VERSLAG COMMISSIEVERGADERING D.D. 4 JUNI 2025

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. VERORDENING RECHTSPOSITIE RAADS- EN COMMISSIELEDEN GEMEENTE HILVERSUM 2025

De VOORZITTER geeft aan dat de VNG in 2019 een Modelverordening rechtspositie raads- en commissieleden heeft opgesteld. In 2024 hebben hierop aanpassingen plaatsgevonden naar aanleiding van wijzigingen in het Rechtspositiebesluit. De wetswijzigingen zijn doorgevoerd in voorliggende verordening.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.
.

6. BEHANDELWIJZE VOORSTELLEN TOT EN MET DECEMBER 2025

Zonder stemming wordt conform het voorstel van het presidium besloten.

7. ONDERWIJSHUISVESTING: VERORDENING MATERIËLE EN FINANCIËLE GELIJKSTELLING HILVERSUM 2025

De VOORZITTER vermeldt dat het gaat om het vaststellen van de verordening inclusief de bijlage over monumentale schoolgebouwen. De geactualiseerde regeling voorziet in een structurele gemeentelijke vergoeding voor het reguliere onderhoud aan schoolgebouwen, die zijn ingeschreven in het Monumentenregister of als beschermd stads- en dorpsgezicht zijn aangewezen.

Mevrouw REMMERS betreurt het rechtstreeks agenderen van het voorstel voor een raadsvergadering, omdat het onderwerp haars inziens een commissiebehandeling had verdiend. De titel ‘gelijkschaling’ dekt wat haar betreft de lading niet. Het college stelt namelijk voor om aan scholen in rijks- of gemeentelijke monumenten een toelage te geven voor onderhoud. De basale vraag is of die toelage voldoende of een perverse prikkel is. De financiële paragraaf vindt zij ook mager belicht. € 1 miljoen wordt met terugwerkende kracht aan een aantal schoolbesturen toegekend, in verband met een toezegging uit 2020. Ook dat roept vragen op. Wel gaat GroenLinks voor het voorstel stemmen, maar het proces had zorgvuldiger gekund.

De heer DEEN stemt voor de verordening en is het eens met hetgeen mevrouw Remmers zei. Het is goed de toezegging aan de schoolbesturen na te komen, maar wel is het eveneens goed het gesprek te voeren over de omgang met schoolgebouwen, die monument zijn en in hoeverre zulke schoolgebouwen voor de toekomst haalbaar blijven.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8. ADVIESRECHT BUITENPLANSE OMGEVINGSPLANACTIVITEIT (BOPA) ACHTER SINT VITUS 11

De VOORZITTER laat weten dat is gevraagd om het college te adviseren om de omgevingsvergunning voor de realisatie van vier sociale huurwoningen en zeven woningen af te geven alsmede de functiewijziging van bedrijfswoning naar woning te vergunnen. De commissie Ruimtelijke Ordening en Projecten heeft op 25 juni advies uitgebracht. De woordvoerders adviseerden het onderwerp zonder debat in de raad te agenderen.

De heer VONK is ontzettend blij met het plan en juicht dat toe.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

9. ZIENSWIJZE STARTNOTITIE PREVENTIE EN HANDHAVINGSPLAN ALCOHOL EN MIDDELEN 2026-2029

De VOORZITTER geeft aan nadat de startnotitie Preventie en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026-2029 ter inzage heeft gelegen in de regio (incl. Eemnes) zal het nieuwe Preventie en Handhavingsplan worden voorbereid. Eind 2025 zal het definitieve PHP ter vaststelling aan de gemeenteraden worden aangeboden. In Hilversum zal dit naar verwachting in de raad van 10 december 2025 zijn. De aanwezige woordvoerders in de commissievergadering adviseerden het onderwerp met debat te agenderen voor de raadsvergadering.

De heer NANNINGA is blij met de startnotitie om te komen tot een actualisatie van het Plan preventie en handhaving van alcohol en middelen. Het is goed hierbij gebruik te maken van de expertise van de GGD van de regio Gooi en Vechtstreek. Problemen en oplossingen zijn namelijk

grensoverschrijdend en partijen hebben elkaar echt nodig om de problemen aan te kunnen pakken. Preventie heeft wat hem betreft daarbij de voorkeur, teneinde grotere problemen te voorkomen en zo weinig handhavend hoeft te worden opgetreden. Dat begint bij de ouders en de jongeren zelf, in samenwerking met scholen en andere jeugdwerkers.

Hij is blij met de blijvende aandacht voor het voorkomen van roken en vapen, maar maakt zich wel zorgen over de plekken waar sigaretten, vapes en andere middelen illegaal verhandeld worden op plekken waar jongeren bij elkaar komen. Want illegale handel vindt allang niet meer plaats in alleen de winkels, de school en de horecagelegenheden. Die heeft zich verplaatst naar koeriers en plekken waar jongeren illegaal aan middelen kunnen komen, de zogenaamde hotspots.

De startnotitie vermeldt dat de kaart met hotspots wordt geactualiseerd, maar verder is het hem niet duidelijk wat er mee gebeurt. Graag wil hij de aanpak niet laten beperken tot het mystery shoppen op bekende locaties, zoals tabakszaken, drankwinkels en horeca, maar dat de aandacht volop uitgaat naar deze hotspots en de illegale handelaren. Wat begint met een mannetje voor goedkope sigaretten kan snel veranderen in handelen met zwaardere middelen. Daarom dient hij een amendement op de zienswijze in, waarin de regio Gooi en Vechtstreek wordt gevraagd om in het op te stellen beleid deze hotspots te monitoren, zodat er op die plekken effectief kan worden gehandhaafd op alcohol- en middelengebruik.

Amendement A 25-70 ‘Hotspots monitoren’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelend het agendapunt betreffende de Zienswijze Startnotitie Preventie en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026-2029;
constaterende dat:

- gemeenten wettelijk verantwoordelijk zijn voor toezicht en handhaving van de Drank en Horecawet (DHW);
- de toezichthoudende taak bij de gemeente Hilversum in de rol van centrumgemeente is belegd, maar de handhavende activiteiten door afzonderlijke gemeenten zelf wordt uitgevoerd;
- bij het verlengen van de Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs in 2024 is aangegeven dat er sprake is van een hoog percentage (22%) van dealen bij scholen;
- het Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021-2024 is verlengd tot en met 2025, waarbij het onderwerp dealen bij scholen en de aanpak van drankkoeriers meegenomen is in een vernieuwd PHP plan (paragraaf 7.5 en 7.6);
- als doel is vastgesteld in het PHP plan dat er eind 2024 een herijking van de hotspots heeft plaatsgevonden a.d.h.v. het Jeugdkaartonderzoek;

overwegende dat:

- het regionale programma Rookvrije Generatie is opgestart vanuit de verschillende sociale domeinen en de GGD;
- we door aan te sluiten bij het nieuwe PHP willen streven naar een rook- en vapevrije (kind)omgevingen, effectieve stoppogingen, rookvrije zorg en draagvlak;
- er een integrale regionale aanpak nodig is omdat de problematiek rondom middelen gemeente overstijgend zijn;

besluit:
het concept-besluit:

1. De bijgevoegde zienswijze op de Startnotitie Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026 t/m 2029 vast te stellen en deze kenbaar te maken aan de Regio Gooi en Vechtstreek.

Te wijzigen tot:

1. De bijgevoegde zienswijze op de Startnotitie Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026 t/m 2029 vast te stellen en deze kenbaar te maken aan de Regio Gooi en Vechtstreek. Met dien verstande dat in de zienswijze het volgende kopje met bijbehorende tekst wordt toegevoegd, na de alinea over ‘Aandacht voor roken en vapen’:
   Onderzoek naar Hotspots

We zien het belang van onderzoek bij preventie van alcohol- en middelengebruik. Graag zouden we in het op te stellen beleid terugzien dat er aandacht is voor onderzoeken die belangrijke hotspots monitoren, zodat er op die plekken effectief kan worden gehandhaafd op alcohol- en middelengebruik."
(Amendement A 25-70 van de ChristenUnie)

De heer HEXSPOOR licht zijn eigen amendement A 25-79 toe. GroenLinks is blij met de opgestelde zienswijze en deelt ook de zorgen over de forse toename van jongeren die vapen. Door roken en vapen bij het preventie- en handhavingsplan te betrekken worden thema's verbreed, maar het budget stijgt niet. GroenLinks is voor efficiency en zaken combineren, maar wil voorkomen dat op het onderwerp minder gebeurt vanwege ontoereikende budgetten.

Amendement A 25-79 'Gezonde jeugd vraagt om heldere keuzes'
"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelend het agendapunt betreffende de Zienswijze Startnotitie PHP Alcohol en Middelen 2026-2029;
constaterende dat:

- de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 een forse toename laat zien in het wekelijks gebruik van e-sigaretten onder jongeren (van 1% in 2019 naar 11% in 2023)1;
- ook het wekelijks roken van tabak is toegenomen (van 6% naar 9%);
- het Programma Rookvrije Generatie met de vier actielijnen is toegevoegd aan het PHP zonder extra structurele financiële middelen;
- er met het bestaande budget (€ 550.000,-) meer thema's moeten worden bestreken, wat leidt tot een grotere druk op de uitvoeringscapaciteit;

overwegende dat:

- preventie van vapen en roken onder jongeren urgent is en prioritaire aandacht vereist binnen het preventie- en handhavingsbeleid;
- het onwenselijk is om thema's of doelgroepen (zoals jongeren of jongvolwassenen) minder aandacht te geven vanwege financiële beperkingen;
- de raad zijn kaderstellende rol alleen goed kan vervullen als inzichtelijk is waar bij gelijkblijvende middelen wordt afgeschaald en wat nodig is om te intensiveren;

besluit om het concept-besluit:

1. De bijgevoegde zienswijze op de Startnotitie Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026 t/m 2029 vast te stellen en deze kenbaar te maken aan de Regio Gooi en Vechtstreek.

Te wijzigen tot:

1. De bijgevoegde zienswijze op de Startnotitie Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026 t/m 2029 vast te stellen en deze kenbaar te maken aan de Regio Gooi en Vechtstreek. Met dien verstande dat in de zienswijze de volgende tekst wordt toegevoegd aan de alinea over 'Aandacht voor roken en vapen':

Wij constateren echter dat de toevoeging van het thema roken en vapen aan het PHP plaatsvindt zonder uitbreiding van het beschikbare budget. Gezien de forse toename van het vapen onder jongeren achten wij intensivering op dit thema noodzakelijk. Wij verzoeken u daarom in het definitieve beleidsplan inzichtelijk te maken op welke thema's en doelgroepen bij gelijkblijvend budget wordt afgeschaald, en welke aanvullende middelen nodig zijn om de bestaande inzet te handhaven en op het thema vapen te intensiveren.
En gaat over tot de orde van de dag."
(Amendement A 25-79 van GroenLinks)

1 https://www.ggdgv.nl/voor-professionals/gezondheidsmonitor/gezondheidsmonitor-jeugd-2023

Mevrouw VERWEIJ deelt mee dat de SP zal kunnen instemmen met het voorstel, met dien verstande de gemeenteraad, en de portefeuillehouder te willen meegeven dat boa's die door de hele regio werken te maken hebben met verschillende APV's. Dan rijst de vraag hoe zij daarmee moeten omgaan en hoe zij binding hebben met de lokale horecaondernemer. Juist nu hoort zij dat boa's van grote waarde zijn vanwege hun bekendheid met de horeca en klanten daarvan. Als zij in de hele regio worden inzet kan dat verwateren of veranderen.

De heer LANCÉ onderschrijft grotendeels de woorden van mevrouw Verweij en vanwege het een avond meelopen met boa's weet hij dat de toegevoegde waarde van lokaal opererende boa's enorm groot is. Ze kennen hun pappenheimers en weten de plekjes waar gedronken, gerookt en stiekem geblowd wordt.
Boa's stoppen om 02.00 uur 's nachts en daarom vraagt hij of bezien kan worden dat zij tot later werken, ook omdat ze enorm kunnen de-escaleren.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) adviseert positief op amendement A 25-70 van de ChristenUnie om hotspots te monitoren en dat punt neemt hij mee in de zienswijze. Ook op amendement A 25-79 van GroenLinks adviseert hij positief, omdat dat iets meer scherpte geeft aan de huidige zienswijze. De zorg in dat amendement deelt hij.
De APV is geen issue voor boa's, omdat de Alcoholwet leidend voor hen is.

De VOORZITTER laat weten dat boa's nu tot 02.00 uur 's nachts worden ingezet, ook omdat hun bevoegdheden niet zo ver als van de politie strekken. De suggestie van de heer Lancé neemt hij in overweging en bespreekt hij met de boa's.

Mevrouw VERWEIJ wijst erop dat boa's meer doen dan zaken die de Alcoholwet benoemt en vraagt de wethouder mee te nemen of er met APV's fricties ontstaan.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) zegt toe dat mee te nemen en te zullen checken.

> Amendement A 25-70 van de ChristenUnie, 'Hotspots monitoren', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.
>
> Amendement A 25-79 van GroenLinks, 'Gezonde jeugd vraagt om heldere keuzes', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.
>
> Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

10. BELEIDSAGENDA GEZONDHEIDSZORG

De VOORZITTER deelt mee dat de Beleidsagenda Gezondheid 2025-2030, "Gezondheid Verbindt", het streven van de gemeente Hilversum om een gezonde gemeente te zijn voor al haar inwoners vertaalt naar een integrale beleidsagenda.
Om gezondheid te versterken is dan ook integrale inzet nodig vanuit verschillende beleidsvelden. De beleidsagenda zorgt daarom voor een gezamenlijke visie en aanpak die domeinoverstijgend is. De woordvoerders in de commissievergadering adviseerden het onderwerp met debat te agenderen.

De heer BAKKER merkt op dat het rijke stadje Hilversum een donkere kant kent, namelijk dat de gezondheid en levensverwachting van inwoners enorm verschillen. Inwoners met een laag inkomen overlijden acht jaar eerder en leven gemiddeld 21 jaar korter in goed ervaren gezondheid, dan Hilversummers met een hoger inkomen. Hij heeft nog steeds moeite om dat te geloven en vindt dat

ontstellend. De gezondheidsagenda is daarom heel hard nodig. De PvdA zal daar dan ook van harte voorstemmen.

De PvdA dient het amendement ‘Versterk de gezonde school’ in, om de gezondheidsagenda met drie punten iets concreter te maken. De ongelijkheid begint al heel jong en de achterstand blijft je je hele leven achtervolgen. Zijn aanvullingen hebben betrekking op scholen als spil in de wijk voor een gezonde leefomgeving voor kinderen. In het amendement wordt voorgesteld om gezonde schoollunches voor alle kinderen van scholen in kwetsbare buurten te blijven aanbieden. Met een gezond gevulde maag leer je nou eenmaal een stuk beter. Daarnaast wordt voorgesteld om het aanbod van ongezond voedsel in de omgeving van scholen te reguleren. Wat niet aangeboden wordt, kun je ook niet eten. Het aanbod van ongezond voedsel is in de afgelopen jaren sterk toegenomen en hij wil scholen helpen hun leerlingen gezonder te laten eten. En ten derde stelt het amendement voor om de schoolpleinen zodanig te verbeteren dat het fijne plekken worden om te spelen en te sporten, ook buiten de schooltijden om. Mensen acht jaar langer te laten leven heeft meer nodig, maar een goede start is het halve werk en daar heb je je hele leven lang plezier van. Daarom dient de PvdA het amendement van GroenLinks over preventieve tandzorg onder jongeren ook mede in.

Hij complimenteert PvdA-commissielid Dankbaar die het amendement met heel veel inspanning voorbereid heeft.

Amendement A 25-62 ‘Versterk de Gezonde School’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelend de Gezondheidsagenda 2025-2030;
constaterende dat:

- Hilversummers met een laag inkomen momenteel gemiddeld 21 jaar korter leven in goed ervaren gezondheid. Daarnaast overlijden zij 8 jaar eerder dan Hilversummers met een hoger inkomen. De gezondheidsagenda heeft als doel om deze grote ongelijkheid te verminderen;
- het Landelijk Programma Schoolmaaltijden eind volgend schooljaar afloopt. Met dit programma kunnen scholen in kansarme wijken gezonde schoollunches aanvragen;
- gezond eten en bewegen op school een zeer positief effect heeft op de gezondheid en het gedrag van kinderen en op hun schoolprestaties1;
- scholen zich vaak inspannen voor de gezondheid van hun leerlingen, maar dat wordt frequent tenietgedaan door een ongezonde voedselomgeving, met veel fastfood aanbod;
- veel schoolpleinen sterk versteend zijn;

overwegende dat:

- door in te zetten op gezonde schoollunches in kansarme wijken, de ongelijkheid tussen wijken wordt verminderd;
- in de Gezondheidsagenda is opgenomen dat de gemeente gaat onderzoeken of voor 3 scholen de gezonde schoollunches kunnen worden voortgezet. Maar dat het wenselijk is om dit uit te breiden naar meerdere scholen in kansarme wijken;
- in de Gezondheidsagenda is opgenomen dat de gemeente aansluit bij de landelijke City Deal Gezonde en Duurzame Voedselomgeving. Maar dat het wenselijk is dat de gemeente niet alleen aansluit bij de City Deal, maar ook actief reguleert als er naar aanleiding van de City Deal wordt geconstateerd dat er in de buurt bijvoorbeeld veel mogelijkheden zijn om fastfood te kopen;
- ‘Gezonde schoolpleinen’ verstening tegengaan, bijdragen aan een groene, gezonde leefomgeving en daarnaast uitnodigen tot spelen en bewegen. Scholen kunnen hiervoor middelen aanvragen vanuit het Rijk;

besluit om:

1. Aan het concept-raadsbesluit:
   ‘1. De Beleidsagenda Gezondheid 2025 – 2030 vast te stellen, die gebaseerd is op de door de gemeenteraad vastgestelde Startnotitie Beleidsagenda Gezondheid.’
   Toe te voegen :

(…)', met dien verstande dat de Beleidsagenda Gezondheid 2025 – 2030 op de volgende punten wordt aangepast:

a. Op pagina 13 wordt de volgende alinea:
'Op het gebied van gezonde voeding wordt er vanaf het schooljaar 2026/2027 onderzocht hoe de gemeente gezonde schoollunches op minimaal drie basisscholen in wijken met de laagste sociaaleconomische score (SES) kan blijven aanbieden, indien het schoolmaaltijden-programma vanuit het Rijk niet wordt voortgezet.'

Aangepast naar:
'Op het gebied van gezonde voeding wordt er vanaf het schooljaar 2026/2027 onderzocht hoe de gemeente gezonde schoollunches op minimaal drie basisscholen in wijken met de laagste sociaaleconomische score (SES) kan blijven aanbieden, indien het schoolmaaltijden-programma vanuit het Rijk niet wordt voortgezet. Dit betreft alle basisscholen die in aanmerking kwamen voor het schoolmaaltijden-programma vanuit het Rijk.'
Deze aanpassing wordt ook doorgevoerd in de actieagenda bij actiepunt 1 op pagina 35.

b. Op pagina 13 wordt de volgende alinea:
'Daarnaast sluit Hilversum zich aan bij de landelijke City Deal Gezonde en Duurzame Voedselomgeving. Binnen deze samenwerking wordt specifiek gefocust op het verbeteren van de voedselomgeving in en rondom scholen. Dit traject gaat van start in 2025 en wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de GGD.'

Aangepast naar:
'Daarnaast sluit Hilversum zich aan bij de landelijke City Deal Gezonde en Duurzame Voedselomgeving. Binnen deze samenwerking wordt specifiek gefocust op het verbeteren van de voedselomgeving in en rondom scholen. Dit traject gaat van start in 2025 en wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de GGD. Als het college naar aanleiding van de City Deal mogelijkheden ziet om de voedselomgeving van scholen gezonder en duurzamer te maken zal zij hierover met een voorstel naar de raad komen.'
Deze aanpassing wordt ook doorgevoerd in de actieagenda bij actiepunt 1 op pagina 35.

c. Op pagina 35, wordt bij actiepunt 1 onder het kopje 'Bevorderen van gezonde voeding en leefstijl jeugd' het volgende punt toegevoegd:
'In gesprek gaan met scholen om hen te ondersteunen in hun ambitie om gezonde schoolpleinen te realiseren, die uitnodigen tot beweging en meer groen bevatten en ook buiten schooltijden toegankelijk zijn';

2. De financiële effecten gemoeid met deze besluiten te dekken met externe middelen (zoals bijvoorbeeld sponsoring in natura door lokale leveranciers, Jantje Beton of de Gezonde School). Mocht de middelen onvoldoende blijken dan wordt de raad voor de voorjaarsnota 2026 geïnformeerd."

1 https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2020-0161.pdf

(Amendement A 25-62 van de PvdA, het CDA, Democraten Hilversum, GroenLinks, Hart voor Hilversum en Fractie Lahaise)

Mevrouw WESSELINK was best kritisch op het beleid en wilde veel herhaling voorkomen, evenals toevoegingen aan het bestaande beleid. Dat gebeurt ook met de integrale beleidsscan, wat goed is.

Nu stelt zij zich de vraag of het beleid ook bereikt wat gewenst is. Met de DIN is te monitoren wat sociaal beleid doet. De vijf indicatoren van de beleidsagenda vindt zij nog niet volledig representatief voor alle doelen, zodat D66 nog wat kpi's wil toevoegen en laten verankeren in het beleidsstuk. Daartoe dient zij amendement A 25-77, 'Gezondheid meten', in.

Amendement A 25-77 ‘Gezondheid meten’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 09-07-2025, behandelend de Beleidsagenda gezondheid 2025-2030;
constaterende dat:
1. DIN (Doelen-Inspanningen-Netwerk) gebruikt wordt om gezondheid te monitoren en dat dit nog verder ontwikkeld wordt;
2. daarnaast de output van de beleidsagenda alleen op activiteitenniveau gevolgd wordt;
3. DIN gebruik maakt van ‘maatschappelijke effect’- indicatoren en ‘prestatie’-indicatoren waarbij alleen de laatsten een direct verband hebben met het gevoerde beleid;

overwegende dat:
1. de beleidsagenda Gezondheid inzet op het verkleinen van de gezondheidsverschillen binnen de gemeente – en dit feitelijk inhoudt dat gezondheid in kwetsbare wijken moet verbeteren, maar er nog geen wijkprofielen worden gemaakt m.b.t. gezondheid;
2. de beleidsagenda uitsluitend gebruik maakt van ‘maatschappelijke effect’- indicatoren;
3. gezondheid zowel een objectieve als een subjectieve component heeft en deze beide belangrijk zijn om een beeld te geven van de mate van gezondheid;
4. DIN een dynamisch systeem is dat continue verbeterd kan worden en waarbij ook verdere data meegenomen kunnen worden;

besluit om:
1. Aan het concept-raadsbesluit:
   ‘1. De Beleidsagenda Gezondheid 2025-20230 vast te stellen, die gebaseerd is op de door de gemeenteraad vastgestelde Startnotitie Beleidsagenda Gezondheid.”
   toe te voegen:
   (…) ‘ met dien verstande dat de Beleidsagenda Gezondheid 2025-2030 op de volgende punten wordt aangepast:

Op pagina 27 wordt aan onderstaande alinea:
   “Het DIN bevat een aantal relevantie indicatoren op het gebied van gezondheid die we de komende jaren zullen monitoren:
   - het rapportcijfer waarmee inwoners hun gezondheid waarderen;
   - percentage inwoners dat voldoet aan de nationale beweegrichtlijn;
   - percentage kinderen dat voldoende beweegt;
   - percentage jongeren dat alcohol of andere middelen gebruikt;
   - percentage volwassenen met een goed ervaren mentale gezondheid’

de volgende tekst toegevoegd:
   ‘(…) Aanvullend worden de volgende prestatie-indicatoren uit het DIN gevolgd om te bepalen of het gezondheidsbeleid effectief is:
   - percentage Wmo-gebruikers dat aangeeft door de ondersteuning een betere kwaliteit van leven te hebben;
   - aantal jeugdigen dat door een praktijkondersteuner Huisarts (POH) is ondersteund of gezien;
   - percentage mantelzorgers dat in het afgelopen jaar goed werd geholpen door de gemeente of een andere instantie;
   - aantal unieke inwoners dat door buurtsportcoaches is bereikt;

   en verder ook de volgende indicatoren:
   - percentage volwassenen met ernstig overgewicht
   - percentage kinderen dat kampt met mentale gezondheidsproblemen;

   Nieuwe prestatie-indicatoren, afkomstig vanuit de verdere ontwikkeling van het DIN, bijvoorbeeld m.b.t. valpreventie, of kinderen met overgewicht, kunnen later nog worden toegevoegd. Hetzelfde geldt voor uitsplitsing van data op wijkniveau.’”

(Amendement A 25-77 van D66 en Hart voor Hilversum)

De heer HEXSPOOR vindt het goed nieuws dat mensen langer leven, maar slecht nieuws is dat het aantal gezonde levensjaren drastisch is afgenomen. Daarom is GroenLinks blij met de beleidsnota. Het is goed om beleidsstukken bij gezondheid te betrekken.

GroenLinks dient een amendement in over preventieve tandzorg onder jongeren. Hij steunt de gedachte van amendement A 25-77 van D66 en Hart voor Hilversum, 'Gezondheid meten', maar wel vraagt hij of dat niet voor extra administratieve lasten bij professionals zorgt'.

Amendement A 25-64 'Preventieve tandzorg onder jongeren'
De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelend het agendapunt betreffende de Gezondheidsagenda 2025–2030;
constaterende dat:

- goede mondzorg bijdraagt aan gezondheid, zelfvertrouwen en maatschappelijke participatie van jongeren;
- er in Hilversum al initiatieven bestaan rondom sociale tandzorg, maar deze een beperkt bereik hebben;

overwegende dat:

- preventieve tandzorg bijdraagt aan het voorkomen van grotere gezondheidsproblemen en kosten op latere leeftijd;
- jongeren met gebitsproblemen vaak belemmeringen ervaren in sollicitaties, sociale contacten en mentale gezondheid;
- het organiseren van laagdrempelige, mobiele tandzorgvoorzieningen[1] in samenwerking met zorgverzekeraars, scholen en welzijnsorganisaties in andere gemeenten succesvol blijkt[2];

besluit om:

1. Aan het concept-raadsbesluit:
   '1. De Beleidsagenda Gezondheid 2025 – 2030 vast te stellen, die gebaseerd is op de door de gemeenteraad vastgestelde Startnotitie Beleidsagenda Gezondheid.'
   Toe te voegen:
   (…)'', met dien verstande dat aan de Beleidsagenda Gezondheid 2025-2030 bij de actiepunten op pagina 35-37 het volgende actiepunt wordt toegevoegd:
   'De gemeente treedt in overleg met tandartspraktijken, zorgverzekeraars, GGD, consultatiebureaus en relevante maatschappelijke organisaties om te verkennen op welke wijze preventieve tandzorg voor kinderen en jongeren structureel en laagdrempelig kan worden aangeboden. Hierbij wordt gedacht aan mogelijkheden zoals mobiele tandzorg, inzet op scholen of in de wijk.'"

(Amendement A 25-64 van GroenLinks, Fractie Lahaise, Democraten Hilversum, de PvdA, Hart voor Hilversum en D66)

1 https://www.dantekids.nl/pers
2 https://www.cjgdenhaag.nl/nieuws/zes-keer-meer-kinderen-naar-tandarts-dankzij-samenwerking/

De heer NANNINGA is blij met de beleidsagenda, waarin hij veel zaken terugziet, die eerder zijn vastgesteld in de startnotitie. Die zijn nu een stuk concreter geworden en ook afgestemd op de middelen en betrokken partijen. Duidelijk is de sterkere inzet op preventie terug te zien, ofwel van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Dat is een verandering waar de ChristenUnie ook vaak om heeft gevraagd. Hij is dus blij met die ontwikkeling en dat die ook zo duidelijk is terug te lezen in deze agenda. Amendementen over het versterken van de gezonde school en preventieve tandzorg sluiten daarop goed aan en daarmee stemt hij van harte in. Wat betreft het amendement over gezondheid meten wacht hij de haalbaarheid daarvan af.

Zelf heeft hij een motie voorbereid, waarin hij aandacht vraagt voor het gedrag waarmee mensen de kwaliteit van hun leefomgeving en de gezondheid aanzienlijk kunnen verbeteren. Het gaat om stoken

van hout. Dat is ongezond, inwoners hebben er last van en het is een logische volgende stap. Net als bij roken, drinken en andere ongezonde gewoontes is een houtvuurtje in de woonkamer gezellig, fijn en lekker. Maar net als veel andere lekkere dingen is het ongezond gedrag dat op termijn de gezondheid schaadt. In dit geval ook vooral het gezondheid van een ander. Het is door onderzoek van RIVM bekend dat houtrook een significante bijdrage levert aan de hoeveelheid schadelijke fijnstof in de lucht. Daarnaast draagt het aanzienlijk bij aan de lokale luchtvervuiling, vooral bij slecht weer. Het is dus niet vreemd dat de afgelopen jaren veel insprekers aangaven er last van te hebben en de raad dringend hebben verzocht om actie te ondernemen. Niet alleen door communicatie, maar ook door duidelijke regels te stellen. Met name mensen met longklachten ervaren veel overlast doordat ze bij code oranje en rood, als de rook blijft hangen, niet naar buiten kunnen. Het gaat om een logische volgende stap. Afgelopen jaren heeft de gemeente veel aandacht besteed aan communicatie over goed stoken, de stookwijzer en het melden van overlast door rook. Als een logische volgende stap vraagt hij het college om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om vanaf 1 januari 2028 een stookverbod in te voeren bij de codes oranje en rood. Dit sluit aan bij de stappen die al zijn genoemd in het Schone Lucht Akkoord. Andere gemeenten als Amersfoort en Utrecht zijn Hilversum hierin al voorgegaan.

Motie M 25-73 ‘Naar een Gezonde Leefomgeving – Aanpak Houtstook in Hilversum’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelend het agendapunt 10 : ‘Beleidsagenda Gezondheid’;
constaterende dat:

- de Beleidsagenda Gezondheid stelt dat een gezonde leefomgeving een basisvoorwaarde is voor een gezond leven;
- luchtvervuiling uit woningen, waaronder houtrook, volgens het Schone Lucht Akkoord verantwoordelijk is voor 14% van de gezondheidsschade uit binnenlandse bronnen;
- volgens het RIVM (2021) houtstook verantwoordelijk is voor 23% van de fijnstofuitstoot (PM2.5) in Nederland;
- fijnstof ernstige gezondheidsrisico’s met zich meebrengt, zoals hart- en vaatziekten, luchtwegproblemen, longkanker en COPD;
- het RIVM bij ongunstige weersomstandigheden een stookalert afgeeft, waarbij wordt opgeroepen geen hout te stoken;
- in de Gemeente Amersfoort sinds 1 oktober 2024 een beleidsregel geldt waarin binnen stoken bij code rood en oranje volgens Stookwijzer.nu niet is toegestaan;
- de handhavingsmogelijkheden momenteel beperkt zijn, maar het Rijk werkt aan een meetmethode voor lokale gezondheidsimpact van houtstook;

overwegende dat:

- Hilversum zich volgens de Gezondheidsagenda wil inzetten voor een gezonde, veilige en inclusieve leefomgeving;
- een slechte luchtkwaliteit, onder andere veroorzaakt door houtstook, bepaalde groepen inwoners beperkt in hun bewegingsvrijheid;
- het wenselijk is om gezondheidsschade door houtstook te beperken;
- een heldere beleidsregel om bij code oranje en rood niet te stoken, bijdraagt aan de ambities van de Gezondheidsagenda en van het Schone lucht Akkoord.

verzoekt het college:

1. te onderzoeken wat er nodig is om een beleidsregel tegen houtstook per 1 januari 2028 in te voeren in Hilversum;
2. de gemeenteraad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2027 te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek en eventuele vervolgstappen.”

(Motie M 25-73 van de ChristenUnie, GroenLinks en Fractie Lahaise)

Mevrouw WESSELINK ziet in het gezondheidsbeleid al opgenomen te verkennen hoe houtstook kan worden tegengegaan. De motie stuurt echter meer aan op een verbod en zij vraagt of zij dat goed ziet.

De heer NANNINGA is van mening dat de verkenningsfase nu wel voorbij is, zodat maatregelen verder mogen gaan dan dat.

De heer LAHAISE ondersteunt de amendementen A 25-62 en A 25-64 van harte en is van mening dat inwoners die hout stoken een handje geholpen mogen worden om sociaal gedrag te vertonen. Hout stoken kan immers bijzonder hinderlijk voor omwonenden zijn. Ook stemt hij voor het voorstel.

Mevrouw VERWEIJ constateert dat het voorstel eigenlijk gelijk is aan beleid van jaren eerder. De gezondheidsverschillen nemen echter enorm toe als gevolg van ongunstige woon- en werkomstandigheden, een ongezondere levensstijl, laaggeletterdheid, armoede en schulden. Laaggeletterdheid is in de regio belegd en op dat onderwerp blijft jaarlijks geld over, zodat daar nog meer investering op mogelijk is.

De SP zal de motie en amendementen steunen, maar wil voor houtstook een norm hebben en niet alleen een verbod, omdat mensen daaraan ook plezier beleven. Gezond eten op scholen moet ook niet te gek worden, zodat zij het college oproept om nog actiever met het onderwerp bezig te zijn. Keer op keer worden fijnstofnormen overschreden omdat het kan.

De heer NANNINGA vindt de norm van codes oranje en rood duidelijk als het gaat om niet kunnen stoken.

Mevrouw VERWEIJ is niet voor een totaal verbod op alle momenten en begrijpt de codes rood en oranje. Barbecues verbieden wil zij bijvoorbeeld niet.

De heer NANNINGA geeft met zijn amendement ruimte voor momenten dat het wel mogelijk is om hout te stoken als het kan.

Mevrouw VERWEIJ wil alleen aangeven niet alles te verbieden, omdat de gemeente zelf ook op gebieden regels overtreedt, zoals fijnstofnormen, waartoe het college bestuurlijke normen kan ophogen. Ook zit er lood in de grond.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK begrijpt dat steeds meer mensen vanwege armoede en stijgende energiekosten afhankelijk zijn van hout als energiebron.

De heer NANNINGA is daarom al jaren bezig met aandacht te vragen voor duurzaam hout en duurzame energieproductie via zon en wind, waardoor men voorkomt dat mensen overstappen op warmte via houtstook.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK stelt dat hout voor mensen nu een serieuze energiebron is.

De heer NANNINGA gaat het nu om de gezondheidseffecten van houtrook en niet om de energietransitie. Bij de energiedienstenbedrijven kan men aandacht ervoor vragen dat houtstook uit de hand loopt.

Mevrouw WESSELINK stelt dat houtstook wellicht als onderwerp meer aandacht verdient om te verkennen, wellicht in een commissievergadering. Houtstook verbieden wil D66 nog niet.

De heer LAHAISE wijst op de hoge kosten van veilig stookhout.

Mevrouw VAN DE BEEK stelt dat gezondheid het hoogste goed is en kan zich volledig vinden in de mooie beleidsagenda. In de commissiebehandelingen is meerdere keren stilgestaan bij de belangrijke vraag, hoe deze agenda in ander beleid te borgen en hoe te zorgen voor goede verbindingen. Daartoe is als hulpmiddel en toetsingskader een integrale gezondheidsscan, dat kan worden toegepast bij relevante beleidsstukken, zo ook stukken vanuit de ruimtelijke ordening. De wethouder is gevraagd hoe die gezondheidsscan concreet is uit te voeren, wat zijn werkwijze zal zijn, wat de raad meer en waar kan verwachten en op welke wijze. Deze vraag zijn beantwoord en Democraten Hilversum kan zich goed vinden in die beantwoording.

De motie en amendementen zal Democraten Hilversum steunen.

De heer LANCÉ kondigt aan de drie amendementen te steunen, maar de motie over houtstook niet, omdat dat uiteindelijk zal leiden tot het niet meer toestaan daarvan.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) noemt de beleidsagenda enorm belangrijk. Het is voor het eerst in Hilversum dat gezondheidsbeleid is ontwikkeld, met relatief weinig budget, maar wel voor al het beleid. Een integrale benadering moet, omdat het beleid anders nooit zal gaan werken. Dat de raad daarover enthousiast is maakt hem blij en dankbaar, ook omdat het beleid heel hard nodig is. De gezondheidsverschillen zijn namelijk enorm heftig. Amendement A 25-62, 'Versterk de gezonde school', omarmt hij van harte.

Op amendement A 25-77 van D66 en Hart voor Hilversum, 'Gezondheid meten' reageert hij dat het college de daarin vermelde punten zal doen.

Amendement A 25-64 over preventieve tandzorg onder jongeren vindt hij enorm belangrijk. Dat onderwerp valt eigenlijk onder de zorgverzekeringswet, maar gezien de lage opkomst vindt hij de gevraagde aandacht begrijpelijk. Daarvoor zet hij zich graag in.

De middelen voor laaggeletterdheid zullen ook in 2025 op gaan, evenals dat in 2024 is gebeurd.

De heer HELLER (wethouder) vindt overgaan op houtstookverwarming geen verstandige investering. Over houtstook is afgesproken cijfers te vergaderen om een beter beeld van het probleem te krijgen. Naar aanleiding daarvan kan over maatregelen worden gesproken. Die afspraak past uitstekend in het dictum van motie M 25-73. De toelichting geeft de indruk vooruit te lopen op de nog te voeren discussie en het geven van een inhoudelijke invulling aan een beleidsregel. Hij hecht echter aan de al gemaakte afspraken.

De heer NANNINGA gaat het om doen van onderzoek om een duidelijke beleidsregel in te voeren, met het doel om houtrook te verminderen en de luchtkwaliteit te verbeteren, evenals om te kijken naar gemeenten die het Schone Lucht Akkoord hebben getekend en voorbeelden hebben uitgewerkt.

De heer HELLER (wethouder) kan vanuit die open benadering prima met de motie meegaan.

Tweede termijn

Mevrouw VERWEIJ wil het college laten ingaan op het niet naleven van frisse scholen en geeft mee dat het MOB-terrein ernstig vervuild is, de sanering op de Noorderweg stil ligt en op de gemeentelijke website expliciete informatie staat over lood in de grond. Zij vraagt het college daarop in te gaan.

De heer HELLER (wethouder) wijst erop dat lood in de grond een gegeven is en die niet zal worden opgeruimd. De gemeente waarschuwt daarvoor en dat kan betekenen geen groenten uit eigen tuin te eten. Als iedereen zich aan voorlichting houdt is er geen significant gezondheidsrisico dat noopt tot het nemen van maatregelen of ingrijpen.

Mevrouw VERWEIJ vraagt of het college bereid is die informatie nog eens onder de aandacht te brengen.

De heer HELLER (wethouder) doet dat continu, bijvoorbeeld bij aankoop van huizen en makelaars.

Mevrouw VERWEIJ weet dat verschillende huurwoningen ook op vervuilde grond staan en zij vraagt of er afspraken met woningcorporaties zijn gemaakt over het informeren van bewoners over die vervuilde grond met lood daarin.

De heer HELLER (wethouder) is dat niet bekend.

Mevrouw VERWEIJ vraagt de wethouder dat punt met woningcorporaties op te nemen.

De heer HELLER (wethouder) zegt toe dat de portefeuillehouder Wonen dat punt graag meeneemt.

De heer LANCÉ meent dat het sturen op houtstook bij de codes oranje en rood niet in lijn is met eerder gemaakte afspraken.

De heer HELLER (wethouder) wijst op het dictum dat vermeldt te onderzoeken wat er nodig is om een beleidsregel te maken. Als dat gelezen kan worden als een beleidsregel, dan is dat een bestendiging van een gemaakte afspraak. Als er inhoudelijk vooruit wordt gelopen op een nog te voeren discussie wil het college dat niet doen.

De heer EKELMANS legt een stemverklaring over motie M 25-73 over houtstook af en stemt daartegen. Bij droogte is er ook een advies voor particulieren om niet te sproeien, maar er zijn geen wettelijke regels voor, zoals er ook geen wetten zijn om geen hout te stoken. Bovendien ziet de VVD de motie ook als opmaat naar een totaalverbod op houtstook, waarop zij absoluut tegen is.

Amendement A 25-62 van de PvdA, het CDA, Democraten Hilversum, GroenLinks, Hart voor Hilversum en Fractie Lahaise, 'Versterk de gezonde school', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Amendement A 25-64 van GroenLinks, Fractie Lahaise, Democraten Hilversum, de PvdA, Hart voor Hilversum en D66, 'Preventieve tandzorg onder jongeren', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Amendement A 25-77 van D66 en Hart voor Hilversum, 'Gezondheid meten' wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 29 tegen 6 stemmen aangenomen, met de stemmen van Fractie Lahaise en de VVD tegen.

Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Motie M 25-73 van de ChristenUnie, GroenLinks en Fractie Lahaise, 'Naar een gezonde leefomgeving – aanpak houtstook in Hilversum', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 14 tegen 21 stemmen verworpen, met de stemmen van Democraten Hilversum, GroenLinks, de ChristenUnie, de PvdA, de SP en Fractie Lahaise voor.

11. JAARSTUKKEN 2024 EN ZIENSWIJZE BEGROTING TOMIN 2026

12. VISIE OP ARBEIDSONTWIKKELING EN DE ROL VAN EEN SOCIAAL ONTWIKKELBEDRIJF

De agendapunten 11 en 12 worden gezamenlijk behandeld.

De VOORZITTER vermeldt dat de gemeenschappelijke regeling werkvoorziening Tomingroep de gemeente jaarlijks de conceptbegroting ter kennisneming stuurt. De deelnemende gemeenteraden kunnen daarop een zienswijze geven. De Begroting 2026 van de Tomingroep laat zien dat de financiële positie verder verslechtert. In de voorgestelde zienswijze uit het college zijn zorgen en vraagt het algemeen bestuur, de directie en de raad van commissarissen om zich te concentreren op oplossingen. In de commissievergadering adviseerden de aanwezige woordvoerders het onderwerp met debat voor de raadsvergadering te agenderen en er is een amendement aangekondigd om de zienswijze verder te verscherpen.

De heer POSTMA herinnert aan het goede gesprek in de commissievergadering over de al wat langere tijd slepende problematiek met betrekking tot de inzet van Tomin als werkvoorzieningsschap en de financiële tekorten die daarbij zijn ontstaan en die ook de komende jaren blijkens de Begroting 2026 zullen blijven bestaan. Het is daarmee duidelijk dat er geen structurele oplossing voor de problematiek via de huidige manier van werken kan worden gevonden. De problematiek zal naar zijn oordeel al op korte termijn gaan leiden tot potentiële liquiditeitstekorten bij het schap, waarbij betrokken gemeenten zich gedwongen zullen zien bij te springen. Immers, de taak van het schap mag nooit stil komen te vallen en de dienstverlening aan haar cliënten moet worden gecontinueerd. De eerste aanpassing in zijn amendement

legt daar de nadruk op en gaat daarmee een stap verder dan de zienswijze. Het is een oproep aan het college en het schap om het niet zo ver te laten komen en indien nodig samen tot een oplossing te komen.

Zonder iets af te willen doen aan de inzet en kwaliteit van de dienstverlening van het schap constateert hij dat de huidige maatvoering van Tomin niet passend is bij wat een toekomstig sociaal ontwikkelbedrijf eigenlijk zou moeten zijn. Het is fijn en belangrijk dat er nu een gedegen visie ligt waar de raad vanavond over besluit, om dit verder te gaan uitwerken. Tussen het plan en realisatie daarvan liggen ruim twee jaar van het implementeren van de visie: de ontvlechting van de gemeenschappelijke regeling en nog te nemen besluiten, onder andere van de raad. En terwijl de verbouwing loopt, moet de winkel volledig open blijven. In de zienswijze vraagt het college Tomin om een doorlichting van de bedrijfsvoering om beter te kunnen sturen op het operationeel resultaat. In het licht van de gepresenteerde visie moet men zijns inziens echter een stap verder gaan, zoals in het amendement is geformuleerd. Het is niet alleen belangrijk om grip te krijgen op het resultaat van Tomin, maar vooral ook op de nog moeilijke te voorziene kosten van de transitie zelf. Die transitie gaat ruim twee jaar duren, met aanwezige risico's van meer kosten voor de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling, vanwege de noodzakelijke afbouw van Tomin. De aangepaste zienswijze vraagt Tomin en gemeenten daar samen zorgvuldig en transparant in te zijn. Dat is in het belang van Tomin, de betrokken gemeenten, maar vooral voor de cliënten van Tomin, die geen hinder mogen ervaren van deze transitieperiode. Dat laatste grote belang is in motie M 25-68 van Democraten Hilversum mooi tot uitdrukking gebracht, welke motie het CDA van harte steunt.

Amendement A 25-69 ‘Aanscherping zienswijze begroting Tomin 2026’
“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelend agendapunt Zienswijze begroting Tomin 2026;
constaterende dat:

- Tomin BV over het jaar 2025 een groot financieel tekort heeft waardoor het Schap in financiële zin heeft moeten bijspringen;
- ook over het jaar 2026 conform de begroting 2026 een forse onttrekking van € 4,1 miljoen uit het eigen vermogen van het Schap noodzakelijk is om de verwachte tekorten in de BV op te vangen;
- uit de begroting blijkt dat deze aanvulling ook voor de komende jaren noodzakelijk is bij ongewijzigd beleid;
- de liquiditeitspositie van zowel het Schap als de BV verder onder druk komt te staan. In het schap zit een deel van het vermogen beklemd in gebouwen en kapitaalverstrekkingen waardoor de beschikbare vrije middelen beperkt zijn;
- het Schap mogelijk zeer waarschijnlijk ook in komende jaren extern geld moet gaan lenen zoals in 2024 ook het geval was) om in de eigen liquiditeitspositie te kunnen voorzien;
- de onderbezetting van de huidige infrastructuur van Tomin al sinds langere tijd speelt en klaarblijkelijk niet als vanzelfsprekend leidt tot aanpassing daarvan;

overwegende dat:

- uit de zienswijze de urgentie met betrekking tot de financiële problematiek onvoldoende is benadrukt;
- het financieel vooruitzicht laat zien dat een liquiditeitstekort onafwendbaar is en het maar zeer de vraag is of middelen op de kapitaalmarkt verkregen kunnen worden;
- inmiddels een nieuwe visie is gepresenteerd op de rol en positionering van de arbeidsontwikkeling, de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf en de gevolgen daarvan voor de inzet van Tomin op termijn;
- het nieuwe ontwikkelbedrijf vanaf 2028 operationeel dient te zijn, hetgeen leidt tot een transitieperiode van 2,5 jaar waarin afbouw en overdracht van cliënten van Tomin zal moeten plaatsvinden. Deze transitieperiode kan mogelijk gepaard gaan met extra financiële risico’s;

- van Tomin op korte termijn een doorlichting wordt gevraagd van de bedrijfsvoering waarvan uit de zienswijze niet blijkt welk doel dat zou dienen in de context van het visiedocument;

besluit beslispunt 1 van het concept-raadsbesluit:

1. Bijgaande 'Zienswijze op conceptbegroting 2026 Werkvoorzieningsschap Tomingroep' vast te stellen en deze in te dienen bij het Algemeen Bestuur van Tomin.

Te wijzigen tot:

1. Bijgaande 'Zienswijze op conceptbegroting 2026 Werkvoorzieningsschap Tomingroep' vast te stellen en deze in te dienen bij het Algemeen Bestuur van Tomin. met dien verstande dat:

De zienswijze op de volgende punten wordt gewijzigd:

a. Op pagina 3, 1e alinea wordt de volgende zin toegevoegd:
De huidige liquiditeitsproblemen bevestigen nu helaas dat erop zowel korte als lange termijn acties noodzakelijk zijn. Daarbij verwachten wij op korte termijn inzicht van Tomin of zij gedurende de transitieperiode tot 2028 zelfstandig de benodigde liquiditeiten kunnen verwerven of, als dat niet het geval is, op zo'n kort mogelijke termijn de gemeenten te informeren om de continuïteit van de dienstverlening in de transitieperiode niet in gevaar te brengen.

b. Op pagina 3, 2e alinea wordt de volgende zin toegevoegd:
het van belang is om nu een korte termijn een doorlichting te doen van de bedrijfsvoering op het niveau van werksoorten, om beter te kunnen sturen op operationeel resultaat. Waarbij tevens wordt beoogd inzicht te krijgen in het operationeel resultaat gedurende de transitieperiode tot 2028 en de daarbij mogelijk gemoeide frictiekosten die kunnen voortvloeien uit deze afbouw. "

(Amendement A 25-69 van het CDA, GroenLinks, Democraten Hilversum en D66)

Mevrouw VAN DE BEEK memoreert dat er door de jaren heen meerdere transities waren. Zo kende men vroeger de sociale werkplaats, vervolgens de sociale werkvoorziening, het huidige werkleerbedrijf en nu gaat men op naar het sociaal ontwikkelbedrijf. De transitie is iets dat eigenlijk de regio moet doen, omdat Hilversum daarvoor te klein is. De regio is met name ook een arbeidsregio, zodat die ook als één bestuur kan optreden. Alleen samen is een sterk sociaal ontwikkelbedrijf op te bouwen. Als iedere gemeente nu haar eigen plan trekt, dan komt eigenlijk niemand ver genoeg. Dan krijgt men net overal te weinig mensen, te weinig middelen of net te weinig werksoorten of -vormen en moeten gemeenten straks diensten bij elkaar gaan inkopen. Dat schiet niet op, vooral niet voor de mensen waarvoor het gebeurt. De regionale samenwerking is dus keihard nodig voor een sterke organisatie, een goede dienstverlening aan werkgevers, maar vooral voor de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het is misschien begrijpelijk dat Almere vanwege haar grootte en afstand een andere route kiest, maar dat maakt het voor de andere gemeenten juist extra belangrijk om samen op te trekken. Als de regio uit elkaar valt verliest die zijn kracht. Daarom vraagt zij de wethouder om er bij zijn collega-wethouders op aan te dringen dat er inderdaad in het najaar 2025 een besluit ligt. Ook wil zij weten of de regiogemeenten enigszins op koers liggen. Juist de mensen die bij Tomin werken hebben die duidelijkheid nodig.

De onduidelijkheid en de mogelijke veranderingen brengen haar bij de uitgangspunten van haar motie, waar de commissie uitgebreid bij stil stond. De transitie voor cliënten moet rustig en duidelijk verlopen. Degenen die nu werken bij de Tomin zijn vaak extra gevoelig voor veranderingen. Ze hebben rust, structuur en duidelijke communicatie nodig. De door haar ingediende motie vraagt daarom om een zorgvuldige overgang, met aandacht voor continuïteit van betrokkenen en van cliënten.

M 25-69 'Zorgvuldige transitie voor cliënten sociaal ontwikkelbedrijf'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2026, behandelend agendapunt 12 Visie op arbeidsontwikkeling en de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf, constaterende dat:

- de gemeente Hilversum toewerkt naar een transitie van het huidige werkleerbedrijf (Tomin) naar een nieuw sociaal ontwikkelbedrijf;
- deze overgang directe gevolgen kan hebben voor cliënten die gebruikmaken van werkplekken, begeleiding binnen het bestaande werkleerbedrijf;
- cliënten die werken in/ of via het werkleerbedrijf vaak extra gevoelig zijn voor signalen van verandering en onrust, en dat voorspelbaarheid, rust en duidelijke communicatie voor hen van belang om vertrouwen en stabiliteit te behouden;

overwegende dat:

- cliënten extra kwetsbaar zijn voor veranderingen in hun dagelijkse structuur, begeleiding en werkomgeving;
- een mensgerichte aanpak met minimale verstoring van belang is om het welzijn van cliënten te waarborgen;
- in andere gemeenten, zoals Limburg, Venray, Oldenzaal en Wageningen, Groningen is gebleken dat onduidelijke communicatie, gebrekkige afstemming en financiële onzekerheid kunnen leiden tot onrust, terugval of zelfs uitval van cliënten;
- rust, duidelijkheid en continuïteit bijdrage aan het welzijn en de voortgang van cliënten in hun arbeidsproces;

verzoekt het college:

1. in haar rol als aandeelhouder toe te zien op een zorgvuldige transitie van het werkleerbedrijf naar het sociaal ontwikkelbedrijf voor cliënten in de sociale werkvoorziening (SW) en beschut werk, waarbij:
    - rust, voorspelbaarheid en duidelijke communicatie richting deze cliënten vooropstaan;
    - bijzondere aandacht is voor de continuïteit van hun werk, begeleiding en werkomgeving;
    - cliënten en/of hun vertegenwoordigers actief betrokken worden via passende vormen van participatie, zoals een klankbordgroep of cliëntenraad;
2. de raad te informeren over de wijze waarop het college in haar aandeelhoudersrol toeziet op de borging van deze uitgangspunten;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 25-68 van Democraten Hilversum, GroenLinks, D66, het CDA en Fractie Lahaise)

De heer VONK stelt dat bij Tomin mensen keihard werken bij het bedrijf of beschut werk, waarvoor hij dank en waardering uitspreekt. Toch zijn er daar de laatste tijd dingen fout gegaan. Er is veel extern personeel ingehuurd, wat veel geld heeft gekost. Op de financiële afdeling zijn fouten gemaakt, waardoor geld is verdampt, welk geld de SP liever had gebruikt om mensen bij de Tomin te helpen.

De gemeente had wellicht eerder moeten ingrijpen of dingen anders moeten doen. Ook sturen lang niet alle gemeenten mensen door naar de Tomin, met alle financiële gevolgen van dien.

De SP steunt amendement A 25-69 over aanscherping van de zienswijze op de Begroting 2026. Beide punten van het raadsvoorstel steunt de SP. De visie ziet er prima uit en bevat kernwaarden. Scenario’s wil hij laten uitwerken en kijken hoe men verder gaat. Zijn voorkeur gaat uit naar de scenario’s b en c, waardoor Hilversum sneller kan sturen dan nu. Belangrijk is het behoud van de beschutte werkplekken. Motie M 25-68 steunt de SP daarom eveneens.

Mevrouw DE JONG-SCHRIJVERS is het heel duidelijk dat de Tomin van belang is voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarom vindt Hart voor Hilversum het heel belangrijk om hiermee heel serieus om te gaan en vooral op een menselijke manier. Zij wil dan ook dat alle veranderingen, die gaan plaatsvinden goed overwogen worden en heel zorgvuldig worden uitgevoerd, en dat Tomin hier ook goed bij betrokken wordt gezien haar kennis en ervaring. Ook wil zij dat mensen die bij Tomin werken goed mee worden genomen in het hele proces. Ook noemt spreekster het belangrijk dat er meer mensen

doorgestuurd worden naar Tomin. Tot slot geeft zij mee dat de verkoop van Tomin-vastgoed om de rode cijfers te drukken een uitermate slecht idee is.

Hart voor Hilversum steunt de motie en het amendement.

De heer HELLER (wethouder) beschouwt het amendement als een steun in de rug en beveelt dat van harte aan.

De motie vraagt met name aandacht voor Tomin als kwetsbare organisatie en het is goed dat men zich dat realiseert. Dat betekent dat alles wat daarover wordt gezegd relevant is en daarvan kunnen mensen onrust ervaren. Daarvan moet men zich bewust zijn. Stevige uitspraken dat dingen zijn fout gedaan of gegaan wordt al snel gepercipieerd als zijnde dat mensen zelf niet goed zouden hebben gefunctioneerd of fouten hebben gemaakt. Nu wordt een beter model gekozen, dat wel werkt, waarbij het er niet om gaat dat mensen hun best niet zouden hebben gedaan of fouten zouden hebben gemaakt.

De heer VONK heeft expliciet mensen van Tomin bedankt en gewaardeerd, maar wil als politicus wel aangeven dat dingen fout zijn gegaan.

De heer HELLER (wethouder) ziet de motie ook als steun in de rug en over het vermelde daarin is hij al in gesprek met de directeur. Het onderwerp neemt hij mee naar de aandeelhoudersvergadering van september. De inzet is absoluut erop gericht om dit kalenderjaar als gemeenten knopen door te hakken. Hij wil voor 1 januari a.s. keuzen gemaakt hebben. Hoe andere gemeenten er in staan weet hij nog niet. In de tweede helft van het jaar gaat een projectleider aan de gang, die wordt ingehuurd via incidentele rijksmiddelen, die bij alle partijen input ophaalt. Het vierde kwartaal van 2025 of het eerste kwartaal van 2026 is een logisch moment om daarop bij de raad terug te komen, inclusief de zorg voor de doelgroep.

> Amendement A 25-69 van het CDA, GroenLinks, Democraten Hilversum en D66, ‘Aanscherping zienswijze begroting Tomin 2026’ wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.
>
> Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders inzake de Jaarstukken 2024 en Zienswijze Begroting Tomin 2026 wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.
>
> Het voorstel van burgemeester en wethouders inzake de visie op arbeidsontwikkeling en de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.
>
> Motie M 25-68 van Democraten Hilversum, GroenLinks, D66, het CDA en Fractie Lahaise wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

13. VASTSTELLEN PLANUITWIKKELINGSKADER PUK BERGWEG

De VOORZITTER deelt mee dat er ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn op het perceel aan de Bergweg. Zo kunnen daar eventueel wonen en werken worden gecombineerd. De uitgangspunten daarvoor staan in het planuitwerkingskader Bergweg beschreven. Als de raad dat plan vaststelt, dan wordt dat de onderzoeksopgave voor het locatieontwikkelingsplan van de initiatiefnemer. In de commissievergadering adviseerden de aanwezige woordvoerders het onderwerp met debat voor de raadsvergadering te agenderen. Dit vanwege het doorlopen proces, de vraag of omzetting naar de bestemming wonen wenselijk is en of dat niet in concretere afspraken moet worden vastgelegd.

Mevrouw VAN DE LINDE constateert dat instemming met het planuitwerkingskader betekent toestaan van werken naar wonen te transformeren, het gevolg van een gedane toezegging. Bij die toezegging is altijd gezegd dat de raad het finale oordeel moet vellen na het maken van een belangenafweging. En die afweging gaat wat de VVD betreft erover of het verstandig en goed RO-beleid is

om over zo'n locatie apart toe te staan om transformatieafspraken te maken, terwijl een dergelijke afweging ook integraal in de context van een gebiedsagenda te maken is.

Als het de intentie is dat de locatie langdurig werken zou moeten blijven ondanks de ruimte om wonen toe te staan, wat een niet te ontkennen prikkel is, is het de vraag of die waarborgen sterk genoeg in de stukken staan.

Haar derde afweging is of wonen de best mogelijke bestemming voor die locatie is als wonen naar een andere bestemming mag worden omgezet.

Haar afwegingen hebben ertoe geleid nu nee te zeggen tegen het planuitwerkingskader Bergweg. Zij ziet er naar uit om dit in een breder verband in de gebiedsagenda Boomberg af te wegen.

Mevrouw VAN HATTUM Heeft ook serieuze zorgen over het voorstel, maar waardeert in ieder geval wel de inzet om belangrijke partijen, zoals Talpa, naar Hilversum te halen. Dat moet dan wel via een zorgvuldig en transparant proces gebeuren. Het voorliggende voorstel is gebaseerd op oude toezeggingen van collegeleden zonder duidelijke juridische onderbouwing en zonder tijdige betrokkenheid van de raad. De raad besloot in 2018 om geen kantoren meer om te zetten naar woningen. Dit voorstel doet dat nou juist wel en opent daarmee de deur voor andere vastgoedeigenaren om hetzelfde te vragen. D66 staat voor een goed bestuur en duidelijke regels en het voorstel voldoet daar niet aan. En daarom vraagt zij het college om met een nieuw juridisch degelijk voorstel te komen, waarin de raad vanaf het begin wordt meegenomen en wel op een snelle, duidelijke en integrale manier. Alleen dan helpt men de gemeente en de vastgoedeigenaren echt vooruit.

Zij vraagt of de wethouder hiermee uit de voeten kan.

Mevrouw BRUSSAARD is het duidelijk dat het de intentie is om de werkgerelateerde vierkante meters zo lang mogelijk als zodanig te behouden, maar het stuk mist heldere en toetsbare criteria wat daaronder wordt verstaan als het gaat om een 'aantoonbare en actieve aanbieding op de kantorenmarkt'. Dat maakt het lastig om de transformatie van werken naar wonen goed te beoordelen. De afweging past in een bredere integrale afweging en is niet zomaar los te zien. Als blijkt dat kantoorruimte geen haalbare kaart is kan men kijken wat een passend alternatief zou kunnen zijn, zoals maatschappelijke functies of werkgelegenheid, die bijdragen aan de ontwikkeling van de stad. Ook om deze reden zal het CDA tegen het voorstel stemmen.

De heer LAHAISE sluit zich van harte aan bij de vorige sprekers en vult aan dat men naast maatschappelijke functies ook kan denken aan gemengde wijken, zoals sociale huurwoningen en/of betaalbare koop- of huurwoningen. Overigens is hij van mening dat men zo'n plan eerst tegen het licht van een stedenbouwkundige visie of gebiedsagenda moet houden, voor daartegen zo maar ja te zeggen. Daarom stemt hij tegen het voorstel.

De heer VONK is dolenthousiast over het plan vanwege de komst van sociale huurwoningen en hij wil flexibel omgaan met kantoren. Als die niet te vullen zijn kan men daarvan woningen maken. Dat het voorstel het niet zal halen betreurt hij.

De heer VAN WAARDEN wil vooral graag betaalbare woningen bouwen, wat men zich op de Bergweg prima kan voorstellen, wat in het planuitwerkingskader goed is te zien. Per wijk/gebied wordt echter gebiedsgericht gewerkt en wordt integraal bezien wat daar nodig is in plaats van te werken met postzegelplannen. Daarin kan GroenLinks zich zeker vinden. Woningen zijn echter wel nodig. De rijksbouwmeester vertelde deze week dat woningsplitsing een enorme kans is om het woningprobleem een stuk kleiner te maken. In Hilversum zijn er per wijk andere kansen. In Noordwest zijn er kansen om woningen en kavels te splitsen, met behoud van de kwaliteiten van de wijk. Hij wil de gebiedsagenda van Noordwest snel op tafel hebben en weten wanneer die er kan zijn.

De heer GÖBBELS (wethouder) komt schriftelijk terug op de vraag van GroenLinks wanneer de gebiedsagenda Noordwest voorligt.

Hij spreekt zijn teleurstelling erover uit dat fracties het voorstel niet zien zitten, temeer omdat het college heeft geprobeerd de raad in de ontwikkeling mee te nemen, zoals in de jaren 2019, 2022 en 2023. Het voorstel komt dus niet uit de lucht vallen en het college is nog steeds van mening een prima planuitwerkingskader te hebben gepresenteerd.

De heer BAKKER verklaart voor het voorstel te stemmen om aan de Bergweg zoveel mogelijk sociale huurwoningen te kunnen realiseren, omdat de Bergweg daarvoor een uitgelezen plek is.

Mevrouw REDMEIJER is tegen het voorstel, vanwege de afspraak ontwikkelingen in gebiedsagenda's vorm te geven.

> Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 3 tegen 32 stemmen aangenomen, met de stemmen van de SP en de PvdA voor.

14. ERFGOEDVERORDENING HILVERSUM 2025

De VOORZITTER leidt in dat het vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet nodig is om de Monumentenverordening Hilversum 2016 aan te passen op het gebied van terminologie en verwijzingen naar de Omgevingswet. Daarnaast is het proces tot aanwijzing van een gemeentelijk monument bezien en in de verordening aangepast. In de commissievergadering adviseerde de woordvoerder van D66 om het onderwerp met debat voor de raadsvergadering te agenderen in verband met een mogelijk amendement over het toevoegen van een lijst met af te wegen zaken. Alle woordvoerders zijn het erover eens dat in dit geval het debat alleen over het amendement dient te gaan.

De heer VAN NISTELROOIJ memoreert dat Lucebert al schreef dat alles van waarde weerloos is. Daarom wordt ook erfgoed beschermd en daarmee is hij blij. Maar ook eigenaren en gebruikers verdienen bescherming. En er zijn nog andere goed te wegen en te beschermen Hilversumse belangen.

De voorliggende Erfgoedverordening noemt hij een verbetering en daarvoor dankt hij de ambtenaren en het college. Maar de integrale weging van belangen kan zijns inziens beter en daarom dient hij twee amendementen en een motie in.

Ten eerste vindt D66 het heel goed dat er met kerken en kerkgemeenschappen in gesprek wordt gegaan, maar dat zou met alle eigenaren en gebruikers moeten gebeuren. Daarom dient hij amendement A 25 78 in.

> Amendement A 25-78 'Ga in gesprek met de eigenaar en gebruikers'
> "De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025 behandelend de Erfgoedverordening;
> constaterende dat:
> - de afgelopen jaren vele eigenaren en buurtbewoners1 zijn verrast dat een bepaald pand dat in ontwikkeling is opeens de status van gemeentelijk monument heeft gekregen;
> - er bredere afwegingen zijn dan alleen het monumentale belang die moeten worden meegenomen bij de besluitvorming;
>
> overwegende dat:
> - in gesprek gaan met de eigenaar en gebruiker zorgt voor een breder perspectief en daarmee betere besluitvorming;
> - de erfgoedverordening alleen voor kerkelijke gebouwen in gesprek gaat met eigenaar van een dergelijk gebouw;
> - het proces voor alle eigenaren in Hilversum hetzelfde zou moeten zijn;

besluit:
aan het beslispunt van het concept-raadsbesluit luidende: “De Erfgoedverordening Hilversum 2025 als volgt vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Monumentenverordening Hilversum 2016” toe te voegen:
, met dien verstande dat in de bij het raadsbesluit gevoegde concept-erfgoedverordening Hilversum 2025 artikel 6, lid 2 als volgt wordt gewijzigd:
Was: 2. Voordat een kerkelijk monument wordt aangewezen, voeren burgemeester en wethouders overleg over het voornemen met de eigenaar.
Wordt: 2. Voordat een monument wordt aangewezen, voeren burgemeester en wethouders overleg over het voornemen met de eigenaar en gebruiker(s). “
(Amendement A 25-78 van D66)

Ten tweede vraagt hij aandacht voor de brede afweging bij aanwijzing van nieuwe monumenten. De afgelopen jaren zag D66 meerdere voorbeelden, waarbij zij ernstige twijfels had of dat volledig gebeurt. De intentie is er, maar die is niet altijd te zien, zoals bij de Bijenschans, de Leeuwenstraat en eigenlijk recent het Wandelpad. Uit de commissiebehandeling blijkt nog onvoldoende hoe het college andere belangen dan erfgoedwaarden meeneemt. Hij heeft geen integraal afwegingskader kunnen ontvangen en dat staat niet uitgewerkt in de verordening. Daarom dient hij de volgende motie in.

Motie M 25-60 ‘Een kader voor bredere afweging bij aanwijzing nieuwe monumenten’
“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025 behandelend de Erfgoedverordening;
constaterende dat:
- in artikel 3.16 van de Erfgoedwet is vastgelegd dat de gemeenteraad een verordening vast kan stellen;
- de Omgevingswet in artikel 4.2 vereist dat gemeenten voor het gehele grondgebied functies evenwichtig toedelen aan locaties in het omgevingsplan;
- tot het moment dat het tijdelijke omgevingsplan wordt omgezet in een omgevingsplan (uiterlijk 2029 maar dat kan ook eerder) nieuwe gemeentelijke monumenten nog kunnen worden aangewezen op grond van de gemeentelijke erfgoedverordening;
- de Omgevingsvisie fungeert als basis voor het Omgevingsplan en bij de vaststelling van de omgevingsvisie in de beoordeling van de Plan MER is opgeroepen ‘om meer integraal beleid vast te stellen en een aantal beleidsleemtes in te vullen voor erfgoed, economische ontwikkeling (m.n. het lange termijnperspectief), bodem, lucht en geluid;’

- de nieuwe concept Erfgoedverordening in artikel 5 lid 3 het college de mogelijkheid geeft nadere regels vast te stellen met betrekking tot de aanwijzing van gemeentelijke monumenten;

overwegende dat:
- een brede afweging door de Omgevingswet expliciet wordt beoogd met artikel 4.2. Zo staat in de memorie van toelichting bij artikel 4.2 dat naast de toekenning van functies aan locaties vanuit een planologische perspectief, de toedeling van functies ook vanuit andere motieven binnen de zorg van de fysieke leefomgeving wenselijk kan zijn;
- in de beantwoording op de technische vragen en de bespreking in de commissie onvoldoende duidelijk is geworden hoe het college op een gestructureerde manier invulling geeft aan het wegen van andere belangen dan erfgoedbelangen;
- een transparant en breed afwegingskader noodzakelijk is voor een zorgvuldige belangenafweging;

draagt het college op:

- een nadere uitwerking te maken van het (integrale) afwegingskader voor het wegen van andere belangen dan erfgoedwaarde bij nieuwe monumenten (conform art 5 lid 3), waarbij minimaal wordt ingegaan op:
    - bruikbaarheid voor eigenaar, gebruiker en/of huurder nu en voor toekomstig gebruik;
    - financiële effecten voor eigenaar (waardeverandering, onderhoudskosten);
    - timing van de aanvraag, redelijkheid en proportionaliteit daarvan;
    - planologische en economische belangen;
    - effecten op andere gemeentelijke beleidsterreinen (kwaliteit van onderwijs huisvesting, klimaatadaptatie, circulariteit, wonen, zorg, mobiliteit, vastgoedmarkt);
    - transformeerbaarheid en herontwikkelingsmogelijkheden;
- dit afwegingskader via een raadsinformatiebrief te delen uiterlijk Q4 2025;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie M 25-60 van D66)

Ten derde is het zijn vraag welk orgaan het beste is om integrale afwegingen te maken. Artikel 4.2 van de nieuwe Omgevingswet stelt dat de gemeenteraad functies evenwichtig moet toedelen, waarmee het aanwijzen van monumenten aan de raad is. Hij vraagt zich af waarom dat nu niet al gebeurt. Het gaat om 2,2 nieuwe monumenten per jaar.

De heer LAHAISE vraagt of monumenten als het raadhuis of Zonnestraal door een brede afweging op het gebied van duurzaamheid, gebruiksmogelijkheden en toekomstbestendigheid voor een monumentenstatus in aanmerking zouden komen.

De heer VAN NISTELROOIJ denkt van wel, omdat bij Zonnestraal waarschijnlijk ook is gekeken naar de milieuwaarden en duurzaamheid. Bij het raadhuis wordt ook naar veel meer aspecten gekeken.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK informeert naar de diepere motivatie van motie M 25-60, omdat zij de heer Van Nistelrooij zich vaak niet heel positief over monumenten heeft horen uitspreken, waaraan in het algemeen veel waarde wordt geacht, onder andere schoolgebouwen. De Bijenschans gaat volgens haar plat, wat veel mensen aan het hart gaat. Zij vraagt wat D66 met motie M 25-60 eigenlijk wil bereiken.

De heer VAN NISTELROOIJ wijst erop dat een brede afweging bij een schoolgebouw laat nadenken over het een monument maken daarvan, wat directe gevolgen heeft voor de onderwijskwaliteit. Men moet dan afwegen of de kosten daarvan te dragen zijn. Meerdere belangen moeten dus moeten dus integraal worden afgewogen, wat uiteindelijk politiek is. Hij vindt het wel degelijk belangrijk om monumenten te beschermen. Als een bepaald gebouw niet klimaatbestendig te maken is, kan het alsnog bijvoorbeeld dienst doen als museum. Hij is blij dat ook het CDA monumenten wil beschermen.

Amendement A 25-61 'Nieuwe monumenten worden aangewezen door de raad'
"De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025 behandelend de Erfgoedverordening;
constaterende dat:

- in de Erfgoedwet niet expliciet is vastgelegd dat het aanwijzen van gemeentelijke monumenten een collegebevoegdheid is;
- de Omgevingswet in artikel 4.2 vereist dat gemeenten voor het gehele grondgebied functies evenwichtig toedelen aan locaties in het omgevingsplan;
- de memorie van toelichting bij artikel 4.2 van de Omgevingswet expliciet vermeldt dat gemeentelijke monumenten als functie kunnen worden toegedeeld via het omgevingsplan;
- het omgevingsplan op grond van artikel 2.4 van de Omgevingswet door de gemeenteraad moet worden vastgesteld;
- tot het moment dat het tijdelijke omgevingsplan wordt omgezet in een omgevingsplan (uiterlijk 2029 maar dat kan ook eerder) nieuwe gemeentelijke monumenten nog kunnen worden aangewezen op grond van de gemeentelijke erfgoedverordening;
- het aantal nieuwe monumentaanwijzingen beperkt is (gemiddeld 2,2 per jaar),

overwegende dat:

- het aanwijzen van monumenten vergaande gevolgen kan hebben voor eigenaren; omwonenden en andere belanghebbenden;
- democratische controle en transparantie gebaat zijn bij raadsbetrokkenheid bij individuele aanwijzingsbesluiten;
- de raad als volksvertegenwoordiging de juiste belangenafweging kan maken;

besluit:
aan het beslispunt van het concept-raadsbesluit luidende: “De Erfgoedverordening Hilversum 2025 als volgt vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Monumentenverordening Hilversum 2016” toe te voegen:
, met dien verstande dat in de bij het raadsbesluit gevoegde concept-Erfgoedverordening Hilversum 2025 artikel 5, lid 1 als volgt wordt gewijzigd:

o van: ‘Burgemeester en wethouders kunnen, al dan niet op verzoek van een belanghebbende, besluiten een monument of archeologisch monument dat van bijzonder belang is voor de gemeente vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde aan te wijzen als gemeentelijk monument.’
o naar: ‘De gemeenteraad kan, op voorstel van burgemeester en wethouders, al dan niet op verzoek van een belanghebbende, besluiten een monument of archeologisch monument dat van bijzonder belang is voor de gemeente vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde aan te wijzen als gemeentelijk monument.’
o gevolg: Ook artikelen 6, 7, 8, 9 en 10 moeten worden aangepast van ‘burgemeester en wethouders’ naar "gemeenteraad" waar het gaat om het aanwijzingsbesluit.

(Amendement A 25-61 van D66)

Erfgoed en eigenaren verdienen bescherming en heel Hilversum verdient een integrale afweging.

De heer GÖBBELS (wethouder) gaat in op motie M 25-60 over een breder afwegingskader bij aanwijzing van nieuwe monumenten. Daarvoor gaat hij te rade bij de Algemene wet bestuursrecht, waarin staat bij een afweging belangen mee te nemen die rechtsreeks worden geraakt. Ook wordt jurisprudentie bezien van de Raad van State. Men moet het pad van hypothetische constructies en toekomstige situaties niet bewandelen, maar wel concrete en actuele aspecten meenemen, zoals het gebruik, de eigendom, de waarde, de exploitatie- en verduurzamingsmogelijkheden en bouw- en herontwikkelingsmogelijkheden. Hij begrijpt dat D66 toetsingscriteria mist en die toegevoegd wil zien. Die wil hij daarom op papier zetten en delen met de raad. Een evaluatiemoment kan dan over een jaar worden ingepast. De redelijkheid en proportionaliteit van de timing van een aanvraag kan hij niet meenemen, omdat het wettelijk niet is toegestaan om rechten te beperken.

Amendement A 25-61 over monumenten laten aanwijzen door de raad ontraadt hij, gezien de verdeling vanuit de Gemeentewet en het dualisme, waardoor de raad een kaderstellende en het college een uitvoerende taak heeft. Bovendien is in oktober 2022 afgesproken dat het college in het kader van het ontwikkelingsplan die bevoegdheden uitoefent.

Het in gesprek gaan met de eigenaar en gebruiker, zoals amendement A 25-78 vermeldt, gebeurt al. Ook hier geldt dat de wet gaat boven de verordening.

De heer VAN NISTELROOIJ wil toch een wijziging doorvoeren, omdat het gesprek met eigenaren en gebruikers niet plaatsvindt.

De heer GÖBBELS (wethouder) ging het bij het Wandelpad niet om een genomen besluit. Het afwegingsmoment start nu. In het algemeen zal het college altijd met de zakelijk rechthebbenden en eigenaren contact opnemen.

De heer VAN NISTELROOIJ heeft de indruk dat de eigenaar uit de krant heeft moeten vernemen dat de voorbescherming op is.

De heer GÖBBELS (wethouder) weerspreekt dat en stelt dat het college de eigenaar informeert.

Mevrouw VAN DE LINDE heeft het amendement opgevat als een tekstuele wijziging, waarbij het woord ‘kerkelijk’ wordt verwijderd, zodat bij elk monument in overleg wordt getreden, wat haar een prima wijziging lijkt.

De heer GÖBBELS (wethouder) licht toe dat kerken vanuit de grondwettelijke gedachte zijn opgenomen om de vrijheid van religie te beschermen.

Mevrouw VAN DE LINDE vraagt of het college van mening is dat het woord ‘kerkelijk’ moet blijven staan.

De heer GÖBBELS (wethouder) bevestigt dat en ontraadt amendement A 25-78.

Mevrouw VAN DE LINDE concludeert dat het de keuze is om de uitzondering voor kerken te laten staan en de VNG daarin te volgen of te bepalen naast kerken ook met anderen te praten in geval van beeldbepalende en belangrijke monumenten. Zij hoopt het amendement zo te mogen lezen dat het alleen maar over die tekstuele aanpassing gaat.

De heer VAN NISTELROOIJ bevestigt dat.

De heer STREUTKER verzoekt de voorzitter de vergadering te schorsen.

De VOORZITTER schorst de vergadering.

Schorsing (21.50 – 22.02 uur).

De VOORZITTER heropent de vergadering.

De heer VAN NISTELROOIJ past amendement A 25-78 als volgt aan:

Aangepast amendement A 25-78 ‘Ga in gesprek met de eigenaar en gebruikers’
“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025 behandelend de Erfgoedverordening;
constaterende dat:

- de afgelopen jaren vele eigenaren en buurtbewoners1 zijn verrast dat een bepaald pand dat in ontwikkeling is opeens de status van gemeentelijk monument heeft gekregen;
- er bredere afwegingen zijn dan alleen het monumentale belang die moeten worden meegenomen bij de besluitvorming;

overwegende dat:

- in gesprek gaan met de eigenaar en gebruiker zorgt voor een breder perspectief en daarmee betere besluitvorming;
- de erfgoedverordening alleen voor kerkelijke gebouwen in gesprek gaat met eigenaar van een dergelijk gebouw;
- het proces voor alle eigenaren in Hilversum hetzelfde zou moeten zijn;

besluit:
aan het beslispunt van het concept-raadsbesluit luidende: “De Erfgoedverordening Hilversum 2025 als volgt vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Monumentenverordening Hilversum 2016” toe te voegen:
, met dien verstande dat in de bij het raadsbesluit gevoegde concept-erfgoedverordening Hilversum 2025 artikel 6, lid 2 als volgt wordt gewijzigd:
Was: 2. Voordat een kerkelijk monument wordt aangewezen, voeren burgemeester en wethouders overleg over het voornemen met de eigenaar.
Wordt: 2. Voordat een *kerkelijk* monument *of ieder ander monument* wordt aangewezen, voeren burgemeester en wethouders overleg over het voornemen met de eigenaar *of zakelijk gerechtigden*.
“

(Amendement A 25-78 van D66)

Hij kan zich voorstellen het amendement A 25-61 niet in stemming te brengen als de wethouder zoals toegezegd motie M 25-60 uit te voeren. De raad kan na een evaluatie na een jaar alsnog besluiten om monumenten zelf aan te wijzen.

De heer GÖBBELS (wethouder) omarmt het aangepaste amendement.

Het aangepaste amendement A 25-78 van D66, ‘Ga in gesprek met de eigenaar en gebruikers’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 34 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen, met de stem van de PvdA tegen.

Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Motie M 25-60 van D66, ‘Een kader voor bredere afweging bij aanwijzing nieuwe monumenten’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 29 tegen 6 stemmen aangenomen, met de stemmen van Fractie Lahaise en Democraten Hilversum tegen.

15. ZIENSWIJZE GOOI EN VECHTSTREEK PROGRAMMABEGROTING 2026-2029, RESULTAATBESTEMMING 2024 EN JAARVERSLAG 2024

De VOORZITTER deelt mee dat de raad op beide documenten een zienswijze kan afgeven. De jaarrekening is ter kennisname aan de raad gezonden. In de commissievergadering is geadviseerd het voorstel met debat te behandelen, met name gericht op het opnemen in de zienswijze van tijdige informatievoorziening aan de raad bij regionale onderbesteding en het voorstel om een aangepaste regiobegroting pas in 2026 aan te bieden met het oog op het opschuiven van het ravijnjaar.

De heer BAKKER deelt mee zonet abusievelijk tegen amendement A 25-78 te hebben gestemd.
De regio zet een slordige € 110 miljoen weg, waarvan ruwweg de helft voor de gemeente Hilversum. Dat is veel geld en er wordt ook heel veel voor gedaan. De regio staat ook op afstand en dat is te merken bij dit agendapunt. De raad besteedt één uurtje aan ongeveer € 110 miljoen. Dat vindt hij echt te weinig om goed na te gaan hoe de regio het werk voor de gemeente doet en uitvoert. Daarmee doet de raad de regio tekort. De invloed op de regio noemt hij te beperkt. De raad stelt een zienswijze op, waarvan mogelijk een deel wordt overgenomen door het algemeen bestuur van de regio. De raad moet zijn wethouders daarom goed op pad sturen om invloed te hebben in die regio.
Zienswijzen worden de laatste tijd scherper neergezet en dat juicht hij van harte toe. In de commissievergadering is daarover een goed debat gevoerd en dat heeft tot twee amendementen geleid op de zienswijze, amendement A 25-76 en amendement A 25-74.

Amendement A 25-76 ‘Aanpassen regio begroting kan later’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelend agendapunt 15 ‘Zienswijze Gooi en Vechtstreek programmabegroting 2026-2029, resultaatbestemming 2024 en jaarverslag 2024’;,
constaterende dat:
- de Regio Gooi en Vechtstreek als verbonden partij een groot aantal werkzaamheden voor Hilversum en andere regiogemeentes uitvoert;
- dat met de uitvoering door de regio een bedrag van 110 miljoen euro (2026) is gemoeid;

overwegende dat:
- kostenbeheersing en optimalisatie van de werkwijzen voor elke organisatie vast onderdeel moeten zijn van de bedrijfsvoering;

- vanwege onvolledige financiering door de Rijksoverheid er sprake was van het ravijnjaar 2026, waarbij de gemeenten mogelijk zouden moeten bezuinigingen om tot sluitende begrotingen te komen; - ook de Regio Gooi en Vechtstreek door dit ravijnjaar haar begroting zou moeten onderzoeken op mogelijke beheersmaatregelen;
- het ravijnjaar 2026 door de tijdelijke financiering van de Rijksoverheid niet is gedempt maar opgeschoven is naar 2028;
- de acute noodzaak om nu al mogelijk pijnlijke beheersmaatregelen te nemen door het verschuiven van het ravijnjaar is vervallen;

besluit aan beslispunt 2 van het concept-raadsbesluit toe te voegen:
'(…), met dien verstande dat de zienswijze als volgt wordt gewijzigd:

a) in de paragraaf 'Zienswijze ten aanzien van de ontwerp programmabegroting 2026 2029' de tekst:
'Wij vragen aan het algemeen bestuur van de regio om in het tweede kwartaal 2026 een aangepaste begroting 2026-2029 in zienswijze procedure te brengen.'
Te vervangen door:
'Wij vragen aan het algemeen bestuur van de regio om in de loop van 2026 een aangepaste begroting 2027-2030 in zienswijze procedure te brengen. Als onderligger voor deze aangepaste begroting dienen diverse bezuinigingsscenario's te liggen voor de korte en lange termijn om een afgewogen keuze te maken in de kosten en baten van de aanpassingen.'

b) een paragraaf toe te voegen die luidt: 'Jaarstukken in vervolg ook bespreken in regioverband Wij vragen aan het algemeen bestuur van de regio om in de planning van de regiopodia ook ruimte in te richten voor het bespreken van de jaarstukken om zo de voortgang op de beleidsdoelen en meer in brede zin de controlerende taak van de gemeenteraden in de regio beter vorm te geven. Als deze werkwijze voor de jaarrekening van 2025 een succes is kan dit regulier worden ingeregeld.'"

(Amendement A 25-76 van de PvdA, D66 en Hart voor Hilversum)

Amendement A 25-74 'Maak regionale onderbesteding expliciet in de bestuursrapportage'
"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelend agendapunt 15 'Zienswijze Gooi en Vechtstreek programmabegroting 2026-2029, resultaatbestemming 2024 en jaarverslag 2024';
constaterende dat:
- de Regio Gooi en Vechtstreek als verbonden partij een groot aantal werkzaamheden voor Hilversum en andere regiogemeentes uitvoert;
- dat met de uitvoering door de Regio een bedrag van ca 110 miljoen euro (2026) is gemoeid;
- er bij de Regio Gooi en Vechtstreek al enkele jaren onderbesteding is op onderdelen van het sociaal domein zoals Bescherming & Opvang en Laaggeletterdheid;

overwegende dat,
- onderbesteding op deze cruciale onderdelen van het Sociaal Domein zeer ongewenst is;
- de rapportage over de onderbesteding de gemeenteraad te laat bereikt;
- in de voorliggende zienswijze niks is opgenomen over onderbesteding;
- er creatief gezocht moet worden naar het voorkomen van onderbesteding;

besluit aan beslispunt 2 van het concept-raadsbesluit toe te voegen:
(…), met dien verstande dat aan de zienswijze een extra paragraaf wordt toegevoegd luidend:
'Aandacht voor onderbesteding– raad wil tijdig kunnen bijsturen
De gemeenteraad van Hilversum maakt zich zorgen over de onderbesteding binnen de regionale begroting. Deze onderbesteding – ook als deze relatief beperkt lijkt – raakt in de praktijk programma's die bedoeld zijn voor het ondersteunen van inwoners in een kwetsbare positie. Middelen die niet benut worden, zijn middelen die hun maatschappelijke doel niet hebben bereikt.

Juist daarom acht de raad het van groot belang om tijdig inzicht te krijgen in (te verwachten) onderbestedingen, zodat gedurende het jaar beleidsmatige of politieke bijsturing mogelijk is.
De raad vraagt extra aandacht voor onderbestedingen bij de jaarlijkse bestuursrapportage, maar constateert tevens deze rapportage pas in het najaar beschikbaar is. Hierdoor is sturing door de raden op het lopende begrotingsjaar in de praktijk lastig. Soms resteert enkel de vaststelling achteraf via de jaarrekening.
Binnen het programma Bescherming en Opvang is inmiddels een aanvullende werkwijze ontwikkeld, waarbij portefeuillehouders Gezondheid en Ondersteuning in mei al inzage krijgen in voorlopige financiële prognoses. Dat stelt hen in staat om vroegtijdig bestuurlijke keuzes te maken en eventueel aanvullende bestedingsvoorstellen te doen. De raad waardeert deze ontwikkeling als een zinvolle stap richting meer grip en effectievere inzet van middelen. Tegelijkertijd merkt de raad op dat deze informatievoorziening uitsluitend via het bestuurlijke spoor loopt. De raden ontvangen deze prognoses niet, terwijl ook zij een kaderstellende en controlerende taak hebben. Daarmee ontbreekt nu de mogelijkheid om als raden mede richting te geven aan eventuele bijsturing gedurende het jaar.
De raad van Hilversum spreekt daarom de wens uit dat het onderwerp onderbesteding regionaal structureel op de bestuurlijke en ambtelijke agenda wordt gehouden. Een werkwijze waarin zowel portefeuillehouders als raden vroegtijdig inzicht krijgen in relevante financiële prognoses draagt bij aan bestuurlijke samenwerking, transparantie en een doelmatige inzet van middelen. Zo kunnen we als regio gezamenlijk blijven sturen op het realiseren van onze maatschappelijke ambities – juist daar waar deze het hardst nodig zijn.’”
(Amendement A 25-74 van de PvdA)

De directeur van de regio was aanwezig bij de commissiebespreking. Zij heeft het signaal ook goed gehoord en met deze amendementen maakt de raad zijn zienswijze scherper en kan de wethouder zijn invloed pakken.

Mevrouw VERWEIJ sluit zich aan bij de heer Bakker en vult aan dat van de € 1,5 miljoen die in de regio overbleef ruim € 1 miljoen het sociaal domein betreft. Het gaat dan om belangrijke beleidsvelden, zoals bescherming en opvang, laaggeletterdheid en een aantal andere zaken. Zij vertelt al enkele jaren dat bij het overblijven van zoveel geld de doelen niet gehaald worden. Uit gesprekken is gebleken dat er managementrapportages zijn. De wethouder is welwillend geweest om een oplossing te zoeken en daarom dient zij een amendement in om tijdig en eerder geïnformeerd te worden. Zij hoopt dat haar collega’s dat steunen om daarop tijdig zicht te krijgen, omdat het Hilversumse laaggeletterde inwoners en Hilversumse daklozen zijn. Zij wil de wethouder vragen met haar en de heer Bakker een kopje koffie te drinken om daarover verder te praten en ook het gesprek in de regio aan te gaan.

De heer POSTMA neemt graag deel aan dat koffiegesprek met de wethouder en dankt de PvdA voor het initiatief om de vinger op de zere plek te leggen. Inmiddels gaat het niet alleen om onderbesteding, maar ook om overbesteding. Daarover ging het nog niet, terwijl de regio aan dezelfde eisen als gemeenten moet voldoen. Hij wil weten wat de raad daarvan terugziet.

Hij is blij met het voorstel om aan te sluiten bij het bestaande planning- en control-instrumentarium, omdat men niets heeft aan het nog meer maken van rapportages. Naast geld wil hij het ook over prestaties hebben, waarvoor een vorm gevonden kan worden, zoals een regiopodium. Hij steunt het voorstel.

De heer DEEN vindt het goed aan de regio aandacht te besteden. Hij is met mevrouw Jansson regioambassadeur om te kijken hoe de regio dichter bij de raad is te brengen en hoe besluitvorming beter kan worden. Hij is blij met het initiatief van de PvdA om de zienswijze beter te maken. De amendementen ondersteunt hij.

Mevrouw REMMERS vindt de suggestie om een regiopodium te gebruiken niet zo goed. Die zijn vaak leuk, maar worden slecht bezocht en zijn vaak niet inhoudelijk diepgaand, wat zij juist wel wil.

Daarom wil zij een andere vorm vinden om € 110 miljoen te bespreken, waarbij het over de inhoud zal gaan.

De heer DEEN zegt dat toe.

De heer FENNEMA vindt onderbesteding even belangrijk als overbesteding, maar steunt amendement A 25-74 niet, vanwege passages als ‘middelen die niet benut worden zijn middelen die hun maatschappelijke doel niet hebben bereikt’, omdat het ook kan zijn dat sprake is van een meevaller in een aanbesteding. Overblijvend geld zou moeten teruggaan naar de gemeente. Naar onderbesteding als gevolg van niet uitgevoerd beleid wil hij wel laten kijken, maar die nuance staat niet in het amendement.

De heer POSTMA wil daarom meer zicht hebben op wat een onderbesteding daadwerkelijk inhoudt, zodat het doel wel is bereikt maar minder middelen nodig waren, of niet is bereikt.

De heer FENNEMA wil dat ook, maar het amendement verandert de tekst van het voorstel, wat hij niet wil.

De heer BAKKER meent dat onenigheid over een paar woorden wel op te lossen is, zodat de VVD daarvoor wel zou kunnen stemmen.

De heer FENNEMA kan die woorden nu niet bedenken en kwam wat laat erachter dat de gekozen woorden wat minder genuanceerd zijn om voor het amendement te kunnen stemmen.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) complimenteert de regio met het harde werk, dat hartstikke goed gaat. Onderbesteding kan plaatsvinden door halverwege het jaar van het Rijk nog geld te krijgen. Sinds vorig jaar wordt meer gestuurd op bescherming en opvang en worden bestedingsvoorstellen gedaan als er binnen het bestaande programma een onderbesteding is te zien. Daardoor wordt onderbesteding veel meer voorkomen, hetgeen ook staat op pagina 40 van het conceptbeleidsplan.

Het college kan heel goed op pad met de aangescherpte zienswijze. Besprekingen in regioverband zijn aan de raad.

Zoekopdrachten in de Begroting 2027 laten landen is volgens hem heel verstandig, zodat er meer tijd is voor bezuinigingen, zodat hij positief adviseert op amendement A 25-76.

Op het aanbod koffie te drinken met raadsleden gaat hij graag in en het lijkt hem verstandig met elkaar van gedachten te wisselen en zaken toe te lichten.

Financiële informatie van de regio verdwijnt vaak in de ingekomen stukken. Elk half jaar is er een rapportage over bescherming en opvang en het is goed om daarvan kennis te nemen.

De heer POSTMA wil graag over financiële info van gedachten wisselen en die bewuster agenderen.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) vindt dat heel verstandig, wat de regioambassadeur heel goed kan oppakken.

Mevrouw VERWEIJ verzoekt de wethouder het koffiegesprek met haarzelf en de raadsleden Bakker, Postma en Deen te plannen.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) wil dat gesprek na het reces voeren.

Mevrouw VERWEIJ lijkt dat goed.

Stemverklaring

De heer LAHAISE vindt de argumenten van de heer Fennema sterk, maar steunt amendement A 25-74, omdat het hem om de intentie gaat en wat minder om de letterlijke tekst.

> Amendement A 25-74 van de PvdA, ‘Maak regionale onderbesteding expliciet in de bestuursrapportage’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 30 tegen 5 stemmen aangenomen, met de stemmen van de VVD tegen.
>
> Amendement A 25-76 van de PvdA, D66 en Hart voor Hilversum, ‘Aanpassen van de regiobegroting kan later’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 30 tegen 5 stemmen aangenomen, met de stemmen van de VVD tegen.

16. SPREEKTIJDENREGELING

De VOORZITTER laat weten dat in het recent vastgestelde reglement van orde is bepaald dat het presidium een spreektijdenregeling voor de raad vaststelt. Op basis van een voorstel met inbreng van de werkgroep spreektijden heeft het presidium op 20 mei ingestemd met een regeling, die nu ter besluitvorming aan de raad is voorgelegd. In de commissievergadering bleek behoefte aan verdere politieke weging, met name over de spreektijd bij fractieafsplitsing en de wens om het besluit over deze regeling aan de nieuwe raad over te laten.

De heer STREUTKER vindt het onderwerp fundamenteel en politiek geladen, omdat in zijn ogen een spreektijdenregeling op basis van fractiegrootte afbreuk doet aan de essentie van de lokale democratie. Democratie betekent dat alle stemmen worden gehoord en dat het niet gaat om het recht van de sterkste of het recht van de grootste, maar het recht van iedere gekozen vertegenwoordiger om het geluid van zijn of haar achterban in de raad te laten klinken. Elke vier jaar is er de kans om een gemeenteraad te kiezen en dat gebeurt op partijen met een partijprogramma. Daarmee worden de fracties in de raad gevormd. Er is dus sprake van een partijstelsel, waarbij meerdere leden namens een partij als fractie opereren. De machtsverhoudingen zijn daarmee verankerd in het aantal zetels per fractie. De diversiteit van standpunten hoort echter tot uiting te komen in de inhoudelijke inbreng, in het debat. Door spreektijd te koppelen aan fractiegrootte vermengt men macht met zeggenschap. Daarom is het CDA tegen het voorliggende voorstel.

Samen met de SP heeft het CDA een amendement opgesteld, om het dictum aan te passen. De directe aanleiding hiervoor is, omdat de hele noodzaak om nu tot deze aanpassing van de spreektijden regeling te komen ontbreekt. De indieners vinden dat het aan de nieuwe raad is om na de verkiezingen om hierover een besluit te nemen. En daarmee wordt dus ook het volledige dictum vervangen door de vaststelling van de spreektijdenregeling over te laten aan de nieuwe gemeenteraad.

Amendement A 25-80 ‘Uitgesproken over Spreektijden’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelende de Spreektijdenregeling op basis van fractiegrootte;
constaterende dat:

- een directe aanleiding om de spreektijdenregeling aan te passen ontbreekt;
- tijdens de commissiebehandeling niet duidelijk is geworden wat de motivatie is om tot een aangepaste spreektijdenregeling te komen;

overwegende dat:

- het tijdens de raadsperiode wijzigen van de spelregels voor spreektijden van directe invloed is op de woordvoering in de raad;
- dit in de praktijk vooral van invloed is op de spreektijden in de nieuwe raad na de herindelingsverkiezingen in 2026;

Besluit:
Het dictum van het raadsbesluit als volgt te wijzigen, waarbij

1. een spreektijdenregeling vast te stellen, zoals in de bijlage bij het raadsvoorstel is berekend, met een fractie-deel en een zetel-deel. Dit komt nu (met 11 fracties) uit op 12 minuten per fractie + 1 minuut per raadslid;
2. als onderdeel van de spreektijdenregeling vast te stellen dat, als zich één of meer raadsleden afsplitsen en een eigen fractie vormen, het fractie-deel van de spreektijd naar rato wordt verdeeld tussen de oude en de nieuwe fractie. Bovenop het fractie-deel komt het zetel-deel van de spreektijd (van 1 minuut per raadslid);

3. dat deze spreektijdenregeling ingaat bij de eerste raadsvergadering na het zomerreces van 2026.

Wordt vervangen door:

1. de vaststelling van een spreektijdenregeling over te laten aan de nieuwe raad."

(Amendement A 25-80 van het CDA en de SP)

Mevrouw VERWEIJ bevestigt dat in de commissievergadering uitgebreid over de spreektijdenregeling is gesproken. Voor de SP is het volstrekt onduidelijk waarom het voorstel op tafel is gekomen en door wie dat is gebeurd. Zij ziet niet welk probleem het voorstel oplost, maar wel concludeert zij dat grotere partijen belang hebben om de spreektijd van een kleinere partij te verminderen. Zij vindt de huidige regeling prima en wil lopende de raadsperiode de regeling niet veranderen.

De heer BAKKER herkent heel veel in de woorden van de SP en het CDA. De interessante discussie uit de commissievergadering wil hij nu niet overdoen.

Afsplitsen van een raadslid is het recht van elk raadslid. Er moet echter bij het aanpassen van de spreektijdenregeling wel iets geregeld worden voor de situatie als een raadslid zich afsplitst. Er zijn dan voor hem twee mogelijkheden: overstappen naar een andere partij of een eigen fractie opzetten. Als een raadslid overstapt naar een andere partij gaat er één minuut spreektijd mee naar de andere partij. In het geval van het beginnen van een eigen fractie is het een stuk lastiger. Één minuut spreektijd is dan wel heel weinig voor de nieuwe fractie, maar hij heeft ook moeite met het overdragen van een deel van de vaste fractiespreektijd. Het afsplitsende raadslid wordt zijns inziens dan beloond met spreektijd ten koste van de spreektijd van de fractie die verlaten is. Een afgesplitst raadslid moet dan ook wel wat meer spreektijd krijgen dan één minuut. Daarom stelt hij een spreektijd voor van één zevenendertigste deel. En in dit geval zou dat. 4,5 minuut betekenen.

Amendement A 25-67 'Aanpassing spreektijd bij afsplitsing raadslid'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelend de Spreektijdenregeling;

constaterende dat:

- er een spreektijdenregeling voorgelegd is waarin twee deelbesluiten zijn opgenomen: een nieuwe verdeling van spreektijd per fractie, en hoe om te gaan met afsplitsing van een raadslid c.q. raadsleden;
- de totale spreektijd voor alle fracties 70% is van de totale duur van de vergadering, te weten 168 minuten (70% van 4 uur);
- de spreektijd per fractie is onderverdeeld in een vast fractie-deel plus 1 minuut per raadslid (het zetel-deel);
- afsplitsing tot de rechten van een raadslid behoort;

overwegende dat:

- het afsplitsende raadslid in de voorliggende regeling beloond wordt met spreektijd ten kosten van de fractie die verlaten is;

besluit het concept-raadsbesluit als volgt aan te passen:

a. aan beslispunt 1 van het concept-raadsbesluit toe te voegen: Dit, met uitzondering van de onder beslispunt 2 beschreven situatie;
b. heel besluitpunt 2 vervangen door:
    2. Als onderdeel van de spreektijdenregeling vast te stellen dat, als zich één of meer raadsleden afsplitsen en een eigen fractie vormen, zij per raadslid een proportioneel deel (nu 1/37e, straks 1/39e) van de vastgestelde spreektijd van de raadsleden krijgen, waarbij die spreektijd ten koste gaat van de spreektijd van de raad als geheel. Dit proportionele deel komt dan in plaats van het fractie-deel en het zetel-deel. "

(Amendement A 25-67 van de PvdA)

De heer VAN GRIEKEN vindt dat de voorgestelde spreektijdenregeling het systeem een heel klein beetje democratischer maakt en ook eerlijker.

De heer STREUTKER vindt het niet goed het woordje ‘eerlijker’ in deze context te gebruiken, maar wel vindt hij het goed om machtsverhoudingen en meningsverschillen uit elkaar te halen, wat niets te maken heeft met of het eerlijk is om de spreektijd van een fractie aan te passen.

De heer VAN GRIEKEN vraagt of de heer Van Grieken het voorliggende voorstel niet ver genoeg vindt gaan, of die dat in de toekomst nog zou willen aanpassen en of alle raadsleden de gelegenheid moeten hebben om over elk raadsvoorstel iets te zeggen.

De heer VAN GRIEKEN denkt dat het voorliggende voorstel recht doet aan de gezamenlijke cultuur en het verleden en iets bijdraagt aan een betere weg in de toekomst.

De heer LAHAISE voelt zich als vrij recent afgesplitst raadslid enigszins aangesproken en onderschrijft de woorden van met name de SP en het CDA.

Bij afsplitsing van een raadslid kan er meer spelen, zoals een niet goed functionerende fractie of een afdelingsbestuur dat zich vreemd heeft opgesteld. Hij vindt dat in het amendement A 25-67 op een rare manier omgesprongen wordt met de rechten van een gekozen raadslid, met de Kieswet achter zich. Dat verbaast hem ook, omdat het in feite uitnodigt om niet zomaar af te splitsen en als zelfstandig raadslid door te gaan in de geest van het verkiezingsprogramma waarmee men gekozen is, maar om zich aan te sluiten bij een totaal andere partij, hetgeen hij een merkwaardige oproep vindt. Hij zal wel voor het voorstel van D66 en SP stemmen.

De heer EERENBERG nam wat aanstoot aan de sfeer die op een gegeven moment ontstond in de commissievergadering, alsof mensen de beslissing om bij hun fractie weg te gaan heel licht nemen. Er zou een soort opportunisme achter zitten, waarbij men spreektijd meeneemt. De heer Lahaise is in dezen ervaringsdeskundige en was fractievoorzitter van een coalitiepartij en hij vraagt hem te reflecteren op zijn analyse dat men zo’n beslissing om zich af te splitsen niet licht neemt.

De heer LAHAISE wil daarop graag een andere keer reflecteren, maar nu wil hij slechts beamen wat de heer Eerenberg stelt.

De heer DOCTER merkt op dat er heel veel manieren zijn om spreektijd te verdelen. Zijn fractie is er nog steeds niet uit wat ideaal zou zijn. Alle raadsleden zijn volksvertegenwoordiger zonder last of ruggenspraak. Door zich fractiegewijs te organiseren doet niets af aan die rechtspositie. Men kan ook van fractie wisselen. Over een heleboel zaken heeft Democraten Hilversum nog geen definitief standpunt. De reden om de spreektijdenregeling te veranderen is hem volstrekt onduidelijk. Hij omarmt daarom amendement A 25-80 van het CDA en de SP om die beslissing over te laten aan een nieuwe raad.

De heer EERENBERG herinnert aan het stevige inhoudelijke debat over de spreektijdenregeling in de commissievergadering. Hij gelooft niet dat mensen die bij hun fractie weggaan dat besluit licht nemen. Raadsleden nemen die beslissing en ze maken daar een afweging in. Hij respecteert hun keuzes.

De heer Bakker heeft aangekondigd een amendement te maken en dat hij dat vanuit een integer uitgangspunt zou doen, niet met recente ontwikkelingen in diens achterhoofd, maar zuiver. Zo kijkt hij ook naar het amendement A 25-67. Als men voor amendement A 25-80 is kan men echter niet voor amendement A 25-67 zijn. Het voorstel is voor zijn fractie een vrije kwestie.

De heer FENNEMA is gevraagd om een voorstel uit te werken.

De heer STREUTKER wijst erop dat niet is gevraagd om een spreektijdenregeling.

De heer FENNEMA reageert dat die vraag wel is meegegeven vanuit het presidium aan de commissie die het reglement van orde heeft herzien. De bottom line is dat een raadslid van een grote fractie slechts enkele minuten spreektijd heeft en een eenmansfractie zestien minuten. De oplossing is de eenmansfractie veertien minuten te geven en een vijfmansfractie zeventien minuten, wat een minuut meer is dan de huidige regeling. Dat lijkt hem vrij gebalanceerd.

Mevrouw VERWEIJ wil weten wie in het presidium om herziening van de spreektijdenregeling heeft gevraagd.

De heer FENNEMA weet dat niet, maar het presidium gaat over het reglement van orde. Vanuit het presidium is een commissie samengesteld, bestaande uit mevrouw Remmers, de heren Lahaise, Van Grieken, Nanninga en hemzelf. Het hele reglement van orde is op tal van punten geactualiseerd en gezegd is dit onderwerp naar de raad te brengen.

Mevrouw VERWEIJ is het volstrekt onduidelijk wie welk probleem heeft gesignaleerd, op de kaart gezet en daarvoor een oplossing heeft bedacht. Haar oplossing is het niet en zij vindt het heel vervelend iets te krijgen wat zij niet heeft besteld.

De heer NANNINGA ziet ook geen probleem in de huidige regeling. De wijziging van het kleine dingetje betekent een systeemverandering, waarbij in de toekomst nog zal worden bezien wat er gebeurt. Hij constateert dat dit het begin is van een glijdend vlak.

De heer FENNEMA herhaalt dat het presidium heeft besloten aan de spreektijden te draaien dat neemt ongewogen besluiten of adviseert.

Mevrouw REMMERS merkt op dat het presidium een werkgroep met leden op vrijwillige basis heeft samengesteld, welke leden uit grote en kleine partijen afkomstig waren, waaruit een gewogen voorstel is gekomen, waarmee zij instemt.

Mevrouw VERWEIJ vraagt wie in het presidium heeft gezegd dat de spreektijdenregeling moest veranderen.

Mevrouw REMMERS antwoordt dat niemand heeft gezegd dat dat moest. Er is over gesproken of dat een goed idee zou zijn. Niemand heeft iets doorgedrukt en uiteindelijk zeiden kleine en grote partijen dat best een evenwichtig voorstel voorligt.

Mevrouw VERWEIJ laat weten dat haar fractievoorzitter heeft gezegd dat hij het er niet mee eens was. Er is op geen enkel moment een probleem gebleken zodat de spreektijdenregeling volgens haar aan de nieuwe raad is.

Mevrouw REMMERS stemt voor het voorstel, maar tegen amendement A 25-67, omdat men daarmee treedt in de morele overwegingen van elk overstappend of af te splitsen raadslid. Collega’s zouden daarover geen moreel oordeel moeten vellen.

Mevrouw REDMEIJER stemt tegen het voorstel en is voor gelijkheid, waarbij elke partij recht heeft op 16 minuten spreektijd. Zij gaat mee met het amendement A 25-80 van het CDA en de SP.

> Amendement A 25-80 van het CDA en de SP, ‘Uitgesproken over spreektijden’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 16 tegen 19 stemmen verworpen, met de stemmen van de SP, Democraten Hilversum, de PvdA, de ChristenUnie, Fractie Lahaise, het CDA en de Hart voor Hilversum-leden Boukhriss en Redmeijer voor.
>
> Amendement A 25-67 van de PvdA, ‘Aanpassing spreektijd bij afsplitsing raadslid’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 16 tegen 19 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, de PvdA, de VVD-leden Fennema, Westerneng, Ekelmans en Zeeuw van der Laan en de Hart voor Hilversum-leden Boukhriss, Lancé, Eerenberg en De Jong-Schrijvers voor.
>
> Het voorstel van het presidium wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 25 tegen 10 stemmen aangenomen, met de stemmen van de SP, de PvdA, de ChristenUnie, het CDA en de leden Boukhriss en Redmeijer van Hart voor Hilversum tegen.

17. REKENKAMER DOEMEE-ONDERZOEK ENERGIEBESPARINGSPLICHT

De VOORZITTER deelt mee dat in 2024 op initiatief en onder begeleiding van de Vereniging van rekenkamers onderzoek is gedaan naar het toezicht op en de handhaving van de energiebesparingsplicht van bedrijven en instellingen en de bijbehorende informatieplicht. De Rekenkamer Hilversum heeft van februari tot en met mei 2024 deelgenomen aan dit zogeheten doemee-onderzoek, net als 96 andere gemeenten en 12 provincies. Omdat dit landelijke onderzoek te weinig informatie opleverde, die specifiek voor Hilversum van toepassing was, heeft de Rekenkamer aanvullende vragen gesteld aan de ambtelijke organisatie. Op basis van deze aanvullende informatie heeft de Rekenkamer een notitie opgesteld, die voor bestuurlijke wederhoor is aangeboden. De Rekenkamer heeft op basis van de bevindingen twee aanbevelingen geformuleerd, die nu ter besluitvorming aan de raad voorliggen. Er is één amendement ingediend.

De heer NANNINGA spreekt namens de raad dank uit aan de Rekenkamer voor deelname aan het landelijke doemee-onderzoek over toezicht van gemeenten en omgevingsdiensten op de energiebesparingsplicht van bedrijven. De gemeente Hilversum doet al veel aan het stimuleren van energiebesparingen bij woningen, huishoudens en ook het eigen vastgoed en gemeentelijke gebouwen. Bedrijven zijn minstens zo belangrijk als het gaat om energiebesparing. Hier zijn ook landelijke afspraken over gemaakt en dat heet de energiebesparingsplicht voor bedrijven. De controle op de naleving van deze energiebesparingsplicht gebeurt nu nog door de gemeente Hilversum zelf, maar vanaf 1 januari 2027 moet die taak zijn overgedragen aan de Omgevingsdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek (OFGV). De Rekenkamer heeft terecht hier aandacht voor gevraagd en de raad geadviseerd om ervoor te zorgen dat hiervoor de goede afspraken worden gemaakt. Daarnaast adviseert de Rekenkamer om er als raad voor te zorgen dat die zijn controlerende rol goed kan spelen. Dat betekent goed geïnformeerd worden over de mate waarin bedrijven aan deze energiebesparingsplicht voldoen. De Rekenkamer stelde voor om dit eerst door het presidium te laten bespreken, maar de commissie kwam tot de conclusie dat dat niet nodig is. De raad kan namelijk nu al concreet benoemen wat van het college nodig is. Vandaar het amendement, waarin de aanbevelingen van de Rekenkamer worden overgenomen en het college de opdracht krijgt om voor januari 2027 goede afspraken te maken met de OFGV en de raad hierover te informeren in een raadinformatiebrief en bij de OFGV aandacht te vragen voor goede voortgangsrapportages van de mate waarin door bedrijven aan die energiebesparingsplicht wordt voldaan. Dat kan eventueel via de jaarlijkse begroting en de jaarstukken van de OFGV. Hij verwacht brede steun hiervoor.

Omdat het past bij het onderwerp vraagt hij nog aandacht voor een motie, die vorige week is aangenomen door Provinciale Staten van Noord Holland. Daarin is besloten om met alle in Noord-Holland betrokken partijen, zoals de omgevingsdiensten en gemeenten, te bepalen hoe tot een bredere samenwerking dan wel fusie van de omgevingsdiensten in Noord Holland is te komen. Dat is best een belangrijk besluit, ook voor de gemeente. Hij is benieuwd wat de wethouder van deze motie vindt en wil vragen om een open gesprek hierover en niet direct standpunten daarover in te nemen, evenals hierover het gesprek met het OFGV-bestuur te voeren.

> Amendement A 25-63‘Aanbevelingen rekenkamer Energiebesparingsplicht direct overnemen’
> “De gemeenteraad van Hilversum in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelende het Rekenkamer Doe Mee-onderzoek Energiebesparingsplicht;
> constaterende dat:
> - de Hilversumse Rekenkamer de raad adviseert om:
>   - toezicht te houden op de totstandkoming van afspraken over de overdracht van taken ten aanzien van de energiebesparingsplicht aan de OFGV;
>   - het college te vragen hierbij concrete afspraken te maken met betrekking tot de rapportage van de OFGV aan de gemeente over de mate waarin aan de energiebesparingsplicht en de informatieplicht wordt voldaan;
>   - hierbij aan te geven hoe de raad hierover geïnformeerd wilt worden;

o de aanbeveling van de rekenkamer aan de raad neer te leggen bij het presidium;

overwegende dat:

- de gemeenteraad grote waardering heeft voor het verrichte Doe Mee-onderzoek van de rekenkamer en de extra inspanning die is geleverd om de specifieke situatie in Hilversum inzichtelijk te maken;
- de raad de aanbevelingen onderschrijft en deze door een directe opdracht aan het college kracht wil bijzetten;
- behandeling in het presidium hierdoor niet langer noodzakelijk wordt geacht.

besluit beslispunt 2 van het concept-raadsbesluit:

‘2. De aanbeveling van de rekenkamer aan de raad over te nemen en de uitvoering hiervan bij het presidium neer te leggen.’

als volgt te wijzigen:

‘2. De aanbeveling van de rekenkamer aan de raad over te nemen door het college opdracht te geven om:

a. voor januari 2027 afspraken te maken met de OFGV over de overdracht van taken ten aanzien van de energiebesparingsplicht en de raad hierover te informeren in een raadsinformatiebrief;
b. in het bestuur van de OFGV aandacht te vragen voor een deugdelijke rapportage, in de jaarlijkse begroting en jaarstukken, over de mate waarin aan de energiebesparingsplicht wordt voldaan;
c. de raad hierover te informeren via de gebruikelijke weg van de behandeling van zienswijzen op begroting en jaarstukken van de OFGV.’

(Amendement A 25-63 van de ChristenUnie, D66, de VVD, het CDA en GroenLinks)

De heer HELLER (wethouder) neemt de opdracht in het amendement graag in ontvangst.

Mevrouw KALK (wethouder) is het ermee eens dat het goed is met alle betrokkenen een open gesprek te gaan voeren over de beste toekomst van de omgevingsdiensten in Noord-Holland. Zij voelt zich gesteund door de oproep om dat gesprek te blijven voeren. Men moet altijd gaan voor de organisatievorm die het beste past bij de uit te voeren taak.

Amendement A 25-63 van de ChristenUnie, D66, de VVD, het CDA en GroenLinks, ‘Aanbevelingen Rekenkamer energiebesparingsplicht direct overnemen’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

18. ZIENSWIJZE JAARSTUKKEN EN BEGROTING 2026 GNR

De VOORZITTER leidt in dat de raad jaarlijks de mogelijkheid heeft om een zienswijze in te dienen. Zowel de Jaarrekening 2024 als de Begrotingswijziging 2025 leiden niet tot een hogere bijdrage van de gemeente Hilversum aan het GNR. Voor de Begroting 2026 geldt dat er een indexatie plaatsvindt in lijn met de landelijk gehanteerde indexcijfers. In de zienswijze is de toon positief. Bij de commissiebehandeling is een amendement aangekondigd.

De heer VONK is niet tegen fondsenwerving, maar wil niet dat die leidt tot meer commerciële uitingen. Hij dient het volgende amendement in.

Amendement A 25-65 ‘Geen commerciële uitingen in onze natuurgebieden’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelende de zienswijze jaarstukken en begroting 2026 Goois Natuurreservaat;
constaterende dat:
- de jaarstukken 2024 en begroting 2026 van het Goois Natuurreservaat uitnodigen tot een positieve zienswijze;
- dat er in de concept-zienswijze niets staat over commerciële uitingen in natuurgebieden van het Goois Natuurreservaat;

overwegende dat:
- reclame-uitingen het aanzicht van de natuur kunnen verstoren en afbreuk doen aan de pure uitstraling van onze natuurgebieden;
- de natuur van iedereen is, en commerciële uitingen kunnen aanvoelen als een vorm van privatisering van publieke ruimte;
- te veel commerciële uitingen in de natuur de geloofwaardigheid van natuurorganisaties kunnen ondermijnen. Daarom is het belangrijk dat zichtbare uitingen direct in de natuur vermeden worden;

besluit aan het concept-raadsbesluit:
‘1. Bijgaande zienswijze vast te stellen en kenbaar te maken bij Stichting Goois Natuurreservaat.’
Toe te voegen:
(…)’, met dien verstande dat aan de zienswijze het volgende wordt toegevoegd:
Op pagina 2 onder het kopje ‘Jaarstukken 2024’, wordt na de zin:
‘Wij hebben een positief oordeel over de jaarstukken. Er is wederom veel werk verzet. Wij complimenteren u met de succesvolle aanpak voor fondsenwerving.’
De volgende zin toegevoegd:
(…)’. Wij blijven hopen dat dit niet leidt tot commerciële uitingen in uw natuurgebieden.’”
(Amendement A 25-65 van de SP, Democraten Hilversum en Fractie Lahaise)

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK vraagt waaraan de heer Vonk denkt bij commerciële uitingen.
De heer VONK denkt daarbij aan uitingen van bedrijven, die hij wil terugdringen.
Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK vraagt waarvoor de heer Vonk kiest als zonder de hulp van bedrijven er geen heide meer zou zijn.

De heer VONK kan die vraag niet beantwoorden, maar kiest uiteindelijk altijd voor de natuur. Als men kan zorgen dat meer mensen lid van het GNR worden en de invloed van Stichting Doen kan worden teruggedrongen, dan wil hij dat doen. Hij wil daarom één zin aan de zienswijze toevoegen.

De heer LINDEBOOM deelt de zorgen over de invloed van geldschieters op de mogelijke koersvorming van het GNR en dat men daarmee prudent moet zijn. De visuele uiting daarvan zou wellicht het laatste punt zijn waarover men zich zorgen zou moeten maken.

De heer VONK vindt de visuele uiting een uitvloeisel van invloed van geldschieters. Als het ravijnjaar eraan komt zal er wellicht minder geld naar het GNR toe gaan, maar wil hij daarop anticiperen door commerciële uitingen in GNR-gebieden te verbieden.

De heer LINDEBOOM wil juist de oorzaak van het probleem aanpakken in plaats van specifieke uitingen. Amendement A 25-65 zal D66 niet steunen.

De heer LAHAISE neemt aan dat de indieners vooral doelen op grote reclame-uitingen en niet op kleine vermeldingen op bijvoorbeeld zitbankjes.

De heer VONK stelt dat dat laatste al gebeurt, maar is niet zo blij met de Stichting Doen.

De heer LAHAISE is inmiddels blij met het rookverbod in de horeca, omdat er nu meer mensen mee kunnen naar het café. Een rookverbod op de heide vindt hij nodig om de kwetsbare natuur en omwonenden daarvan in een tijd van toenemende droogte te beschermen. Daarom dient hij de volgende motie in.

Motie M 25-71 ‘Rookverbod buitengebied van kracht laten gaan’
“De gemeenteraad van Hilversum in vergadering bijeen op 9 juli 2025 behandelend agendapunt 18(Zienswijze jaarstukken 2024 en begroting 2026 Goois Natuurreservaat);
constaterende dat:

- Hilversum omgeven is door drukbezocht bos- en heidegebied in beheer bij het Goois Natuur Reservaat (GNR);
- veiligheid een steeds belangrijker thema wordt in periodes van hitte en verdroging van natuurgebieden (Zienswijze p.3);
- het risico van natuurbranden door klimaatverandering onvermijdelijk toeneemt;
- met het verhoogde risico op natuurbranden ook mensen die in en rond natuurgebieden wonen en verblijven extra gevaar lopen;
- dit risico noopt om gezamenlijk alert te zijn en extra zorgvuldig om te gaan met vuur en roken (en vapen) in kwetsbare gebieden;
- het college van de gemeente Soest met beroep op de APV (en meer gemeenten in kwetsbare gebieden) al heeft besloten om een vaste periode, van 1 april t/m 31 oktober, aan te wijzen waarin een rookverbod geldt voor de Utrechtse Heuvelrug;
- ook de Hilversumse APV in een dergelijk verbod voorziet, via artikel 2.1.5.6 ‘Rookverbod in bossen en natuurterreinen’, luidend;
    1. Het is verboden te roken in bossen, op heide- of veengronden of binnen een afstand van dertig meter daarvan gedurende de door het college aangewezen periode.
    2. ` Het is verboden in bossen, op heide- of veengronden of binnen een afstand van honderd meter daarvan, voor zover het de openlucht betreft, brandende of smeulende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen of te laten liggen.

Verzoekt het college:

1. met de regiogemeenten in contact te treden om tot een gezamenlijk rookverbod te komen en de raad over het resultaat in september/oktober te informeren;
2. een periode aan te wijzen en de Hilversumse APV daarop aan te passen;
3. een en ander af te stemmen met GNR, andere natuurorganisaties en de veiligheidsregio;
4. aan dit seizoensgebonden rookverbod, liefst samen met genoemde partners, alle mogelijke publiciteit te geven.”

(Motie M 25-71 van Fractie Lahaise, de PvdA, Democraten Hilversum, GroenLinks en de ChristenUnie)

Mevrouw REDMEIJER vraagt hoe zo’n rookverbod is te handhaven.

De heer LAHAISE vindt het handhavingsargument om een rookverbod niet in te voeren zwak, omdat men dan ook maximumsnelheden zou moeten afschaffen. Hij denkt dat de meeste mensen van goede wil zijn. Kenbaar maken dat roken op de heide niet wenselijk en gevaarlijk is betekent al een grote sprong voorwaarts. Boswachters hebben ook graag een instrument waarmee ze mensen kunnen aanspreken.

Mevrouw REDMEIJER vraagt of mensen op de camping op de hei wel mogen roken.

De heer LAHAISE kan dat niet verbieden. De bedoeling is om in het openbare deel van het GNR niet langer toe te staan te roken. Geen enkele regel is echter eenvoudig. Hij kan zich goed voorstellen dat de directie van de Fransche Kamp zegt dat aldaar niet meer gerook mag worden. Het gaat hem echter nu om een algemeen rookverbod op de openbare plekken van het natuurgebied.

Mevrouw REDMEIJER vindt het ingewikkeld om ook op de twee campings in Hilversum roken te verbieden en vindt het niet de juiste keuze om het zo te doen.

Mevrouw JANSSON dient de motie en het amendement mede in. Voor Democraten Hilversum is het aanpassen van de APV een goed idee als men dat Gooibreed doet. Dan zou elke APV dezelfde regeling omvatten, zodat er eenduidigheid en duidelijkheid naar inwoners en de bezoekers van natuurgebieden zijn.

Zij heeft contact opgenomen met mevrouw Kersbergen van GNR en daarmee commerciële uitingen en een rookverbod besproken. Boswachterboa’s kunnen een rookverbod niet handhaven, omdat ze

niet bevoegd zijn om te handhaven op een APV. Mevrouw Kersbergen is echter wel blij met een rookverbod, want een APV geeft een boswachter wel houvast om bezoekers aan te spreken. Bezoekers kunnen dat ook onderling doen als ze weten dat er een rookverbod is. Het gaat haar dus vooral om de boodschap van voorlichting en bewustwording.

Verder vindt zij het ontzettend belangrijk dat optrekken met de veiligheidsregio, het GNR, en natuurorganisaties zoals Natuurmonumenten en ook publiciteit rondom een rookverbod heel belangrijk is.

Ook heeft zij mevrouw Kersbergen over commerciële uitingen gesproken en die zegt dat het het GNR staat vrij om te laten zien wie er sponsor is. Dit gebeurt nu op een bescheiden manier en dat herkent zij ook. Daarmee heeft haar fractie geen moeite. Democraten Hilversum heeft wel moeite met grote uitingen, zoals spandoeken die schade toebrengen aan hoe de natuur op een leuke manier beleefd kan worden. In de natuur horen dus geen zichtbare uitingen plaats te vinden, zodat zij amendement A 25-65 mede indient.

De heer HELLER (wethouder) merkt op dat het GNR de afgelopen jaren actief heeft ingezet op het genereren van private gelden en het werven van fondsen, met name ook in opdracht van de Hilversumse gemeenteraad, die het GNR daartoe heeft aangespoord. Dat verloopt heel succesvol, omdat behoorlijke bedragen worden binnengehaald.

Private sponsors geven nooit geld voor regulier beheer en onderhoud, dat is een overheidstaak. Zij geven geld voor iets extra's, zoals een bankje of een bord voor het plan Huydecoper, met namen van gemeente, de Nationale Postcodeloterij en het ministerie. Meer of verdergaande commerciële uitingen van het GNR zijn er niet en daarvoor zijn er ook geen plannen. Hij heeft dus geen moeite met het amendement, maar er is ook geen aanleiding om dat vast te stellen.

Ten aanzien van een rookverbod zou men ook moeten kijken naar woningen in of naast bos- en heidepercelen, kampeerterreinen, bungalowparken, parkeerterreinen etc. Met partijen moet hierover overleg plaatsvinden, zoals de Veiligheidsregio. Handhaving is in handen van agenten of boa's. Regionale invoering van een rookverbod is aan te bevelen in verband met een duidelijke communicatie.

De heer LAHAISE adviseert voor kampeerplekken en aangrenzende woningen te kijken hoe het bijvoorbeeld in de gemeente Utrechts Heuvelrug gaat.

De heer HELLER (wethouder) kan de motie uitvoeren als het college de motie kan lezen om besluitvorming door de gemeenteraad voor te bereiden, door zaken uit te zoeken en met partijen in overleg te treden.

Mevrouw REDMEIJER benadrukt ook bezoekers alert maken aan de motie toe te voegen, bijvoorbeeld door een publiekscampagne.

De heer HELLER (wethouder) wil dat punt bij de uitvoering meenemen en met partners bespreken, het liefst regionaal en met de Veiligheidsregio.

Mevrouw REDMEIJER vraagt de indieners de motie daarop aan te passen.

Mevrouw JANSSON wijst erop dat punt 4 van de motie dat al vermeldt, namelijk zorgen voor behoorlijke publiciteit.

De heer LAHAISE verzoekt de voorzitter de vergadering te schorsen.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 23.20 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 23.25 uur.

De heer LAHAISE is blij met de houding van de wethouder, snapt dat een rookverbod niet deze zomer geregeld zal zijn en wil die de kans geven om zaken te regelen. Met die opmerking brengt hij de motie graag in stemming.

Mevrouw JANSSON wil weten wanneer de wethouder met een boodschap naar de raad zal terugkomen.

De heer HELLER (wethouder) doet dat nog dit kalenderjaar, maar weet nog niet of dat een eindvoorstel of voortgangsrapportage zal zijn.

Stemverklaringen

Mevrouw REDMEIJER is blij met de toezegging van de wethouder, maar stemt niet voor een motie om een rookverbod in te stellen. Dat leidt namelijk tot een glijdende schaal waaraan zij niet meedoet.

De heer EKELMANS spreekt zich tegen amendement A 25-65 over geen commerciële uitingen uit, omdat die mogelijk in de toekomst de heide kunnen redden.

De heer LINDEBOOM is blij met motie M 25-71 over een rookverbod en ziet amendement A 25-65 als een oplossing voor een niet bestaand probleem.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK ziet graag een aangepaste motie, omdat zij niet alles kan onthouden wat is beloofd en toegezegd.

De heer LAHAISE noemt het dictum duidelijk, evenals de wisseling daarover met de wethouder. Er wordt niet gevraagd om morgen een rookverbod te laten gelden, maar om dat met betrokken partijen zo snel mogelijk te regelen, zodat er volgend seizoen duidelijkheid zal zijn over een rookverbod op de heide. Andere zaken, zoals campings, vindt hij nu niet aan de orde.

Mevrouw REDMEIJER gaat het met name om het eerste deel van het verzoek aan het college: een vaste periode van 1 april tot en met 31 oktober aan te wijzen, waarin het rookverbod op grond van de APV geldt. Die zinsnede weghalen en ervan maken ‘onderzoeken of er mogelijkheden bestaan om een rookverbod te gaan laten gelden’ zou volgens haar beter zijn.

De heer LAHAISE wijst erop dat in de APV een rookverbod is opgenomen, er moet nog een periode worden aangewezen waarin dat geldt. Voor het overige spreekt de motie voor zich en hij voelt geen behoefte om die aan te passen.

De heer LINDEBOOM wijst erop dat mevrouw Redmeijer citeerde uit de oude tekst van de motie en de nieuwe tekst dat bezwaar niet heeft.

> Amendement A 25-65 van de SP, Fractie Lahaise en Democraten Hilversum, ‘Geen commerciële uitingen in onze natuurgebieden’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 12 tegen 23 stemmen verworpen, met de stemmen van de SP, Fractie Lahaise, GroenLinks en Democraten Hilversum voor.
>
> Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.
>
> Motie M 25-71 van Fractie Lahaise, de PvdA, Democraten Hilversum, GroenLinks en de ChristenUnie, ‘Rookverbod buitengebied van kracht laten gaan’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 28 tegen 7 stemmen aangenomen, met de stemmen van het CDA en de Hart voor Hilversum-leden Redmeijer, de Jong-Schrijvers en Eerenberg tegen.

19. TWEEDE WIJZIGING VERORDENING PARKEERBELASTINGEN

De VOORZITTER memoreert dat op 1 november 2024 op het Arenapark betaald parkeren is ingevoerd en nu een definitieve maatregel wordt genomen door het parkeertarief naar beneden bij te stellen. Het tarief wordt een derde van het huidige tarief.

Daarnaast is vastgesteld dat de gehandicaptenparkeerkaart gedigitaliseerd wordt. Via het voorliggende raadsvoorstel past de raad de Vordering parkeerbelastingen aan. Hiermee wordt het mogelijk om via een digitale gehandicaptenparkeerkaart aan de belastingplicht te voldoen.

De heer VONK wil de eerste drie uur gratis laten parkeren ten behoeve van sporters en hun supporters.

Amendement A 25-66 ‘Parkeren Arenapark eerste 3 uur gratis’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelende de 2e Wijziging Verordening parkeerbelastingen;
constaterende dat:
- voor wordt gesteld om de parkeertarieven voor het Arenapark aan te passen;
- de voorgenomen gebiedsontwikkeling van het Arenapark nog wel even op zich laat wachten;
- bij sportwedstrijden ook de sportploegen van tegenstanders op ons Arenapark langskomen met de auto;
- door de gemeente jaarlijks meer geld wordt opgehaald met parkeren dan vooraf is vastgesteld;

overwegende dat:
- de gebiedsontwikkeling die uiteindelijk zal vragen om betaald parkeren bij het Arenapark nog niet ten uitvoer is gebracht, en het daarom nog niet nodig is om betaald parkeren in te voeren bij het Arenapark;
- het ongastvrij is richting de tegenstanders van onze sportverenigingen om € 0,97 per uur te vragen voor parkeren;
- als de eerste drie uur een laag tarief wordt gehanteerd en daarna een hoger tarief, dit voorkomt dat anderen hier langer zullen parkeren omdat het goedkoper is;
- een verlaging van het tarief voor de eerste drie uur niet zorgt voor een financieel gat omdat de parkeerinkomsten hier ruimte voor bieden;

besluit:
het concept-raadsbesluit als volgt te wijzigen, zodat bij de Tarieventabel op pagina 6 het volgende (in geel gearceerd) wordt toegevoegd:

C	Bedrijventerrein Arenapark	Eerste drie uur, per uur	€ 0,00
		Na drie uur, per uur	€ 0,97
		Dag	€ 5,77

(Amendement A 25-66 van de SP en het CDA)

De heer STREUTKER is blij met het voorliggende voorstel, dat het CDA echter niet ver genoeg gaat. Vooral een weeffout wordt opgelost. Voor de sportvoorziening op het Arenapark waren er in het verleden gratis parkeerplaatsen. Door invoeren van betaald parkeren binnen de buitenring geldt automatisch betaald parkeren voor de sporthal. Sporters betalen daarom nodeloos hoge tarieven. Het principe dat een sportvoorziening een parkeervoorziening heeft zonder mensen op hoge kosten te jagen is volgens hem goed.

De heer LANCÉ vraagt hoe het probleem van sportschool Sjollema aan de Leeuwenhoekstraat zal worden opgelost, waar nu ook betaald parkeren geldt. Ook wil hij weten wat men tegen de hele dag gratis parkeren bij de sportvoorziening doet.

De heer STREUTKER wil een oplossing vinden die recht doet aan alle vragen die leven. Het voorliggende voorstel is echter beter dan de huidige situatie. Liever zou hij een stap verder gaan, maar de vraag is of dat kan.

De heer LANCÉ suggereert deze situatie te bespreken in september bij de evaluatie van het parkeerbeleid.

De heer STREUTKER reageert nu op de twee voorliggende voorstellen die de situatie beter maken, wat niet betekent dat alle problemen opgelost zijn.

De heer FENNEMA is voor sport, maar let ook op de economie. In de lijn van het CDA zou het parkeren in het centrum ook gratis moeten worden, omdat dat heel goed voor de economie is.

Voor de heer VONK is het niet de bedoeling dat bij een sportvoorziening de hele dag gratis wordt geparkeerd, maar alleen de eerste drie uur. Het voorstel over parkeerbelasting ligt nu voor en is volgens hem moeilijk naar september te verschuiven.

De heer LANCÉ vindt de verandering groot en andere mensen willen ook een dergelijke verandering. Als mensen weten dat ze bij een sportvoorziening drie uur gratis kunnen parkeren, zullen ze dat volgens hem ook gaan doen.

De heer KOÇ vindt het voorstel prima, evenals motie M 25-72, maar verzoekt de wethouder te reageren op een evaluatie op kortere termijn, waarna er een uniform beleid kan gelden.

De heer LAHAISE wil mensen met een beperking niet de dupe van het parkeerbeleid laten zijn, zodat hij heeft bezien of een verbeterslag te maken is. Daartoe dient hij motie M 25-72 in.

Motie M 25-72 ‘Gpk is er voor gehandicapten’

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 juli 2025, behandelend agendapunt 19 ‘Tweede wijziging Verordening Parkeerbelastingen’;

constaterende dat: -

- Hilversum scanauto’s inzet om het betalen van parkeerbelasting te controleren;
- een scanauto de fysieke persoonsgebonden gehandicaptenparkeerkaart (GPK) niet herkent;
- de GPK recht geeft op parkeren buiten invalideparkeerplaatsen, ook in het gebied met betaald parkeren;
- digitalisering van het betaald parkeren betekent dat ook de GPK (deels) gedigitaliseerd wordt en GPK-houders zich hier dus aan moeten conformeren;
- het nieuwe beleid na de zomer ingaat;
- het GPK-beleid per gemeente kan verschillen;
- invalideparkeerplaatsen vaker dan wenselijk onrechtmatig worden gebruikt;

overwegende dat: -

- het belangrijk is dat in elk geval Hilversumse GPK-houders zo snel mogelijk informatie krijgen over wat deze veranderingen met zich meebrengen en wat zij moeten doen om dit alles goed geregeld te krijgen;
- lang niet alle GPK-houders digitaal vaardig genoeg zijn om zich het nieuwe regime snel eigen te maken;
- duidelijk moet zijn waar GPK-houders/-aanvragers ondersteuning kunnen krijgen bij het regelen en leren gebruiken van de digitale GPK;

draagt het college op:

1. GPK-houders en belangenorganisaties in Hilversum en omliggende gemeenten actief over de aanstaande veranderingen op het gebied van digitalisering te informeren;
2. informatie over de nieuwe regeling makkelijk vindbaar en in duidelijke, eenvoudige taal via de gemeentelijke website en lokale media te delen;

3. daarbij aan te geven waar GPK-houders nadere informatie kunnen krijgen en geholpen kunnen worden bij het regelen van de digitale GPK;
4. hierbij vooral aandacht te geven aan houders van een zogeheten passagiers-GPK, die in de regel niet aan één kenteken te koppelen is;
5. zorg te dragen voor effectieve handhaving op rechtmatig gebruik van invalideparkeerplaatsen, zonder onterechte boetes voor GPK-houders;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie M 25-72 van Fractie Lahaise, D66 en de SP)

Hij had ook voor andere problemen in het parkeerdossier graag nu een oplossing gehad, zoals voor parkeren op eigen terrein, waarvoor hij destijds geen meerderheid heeft gekregen.

De heer VAN GRIEKEN vraagt aandacht voor goede informatie voor een specifieke groep. Amendement A 25-66 steunt D66 niet, mede vanwege de argumentatie van het college en vanwege komende ontwikkelingen, die het tarief langzaamaan zullen laten stijgen.

De heer HELLER (wethouder) snapt het pleidooi verwoord in amendement A 25-66. Voor het Arenapark heeft de raad een gebiedsontwikkeling vastgesteld. De bezetting van de omstreeks 300 openbare parkeerplekken aldaar is nu 46%, zo'n 140 parkeerplekken. Die zijn ook in de nieuwe gebiedsontwikkeling mee te nemen. Als het parkeertarief niet langzaamaan naar het algemene parkeertarief wordt gebracht, is de verwachting dat een groter deel van de parkeerplekken gebruikt zal worden, tot maximaal 300 parkeerplekken. Openbare parkeerplekken moet de gemeente meenemen in de gebiedsontwikkeling, evenals moet de gemeente de daarmee samenhangende stikstofdepositie meenemen. Het verschil tussen 140 en 300 openbare parkeerplekken in het Arenapark opnemen betekent € 10 miljoen tot € 12 miljoen incidenteel geld.

De heer STREUTKER probeert het probleem voor een bepaalde groep sporters op te lossen die in het verleden geen last had van betaald parkeren.

De heer HELLER (wethouder) snapt dat, maar wijst nogmaals op de door de raad vastgestelde gebiedsontwikkeling. Als significant meer plekken gebruikt worden slaat men een gat van een paar miljoen euro in de gebiedsontwikkeling. Rekening houdend met stikstofdepositie kan het bedrag nog groter worden. Gezien de dermate vergaande consequenties van het amendement op de gebiedsontwikkeling vindt het college dat niet verantwoord. Het college ontraadt het amendement met klem.

De heer VONK vraagt of er geen probleem is als de bezetting 140 parkeerplaatsen blijft.

De heer HELLER (wethouder) geeft de bandbreedte aan. Het amendement kan een negatief effect op de gebiedsontwikkeling hebben van 140 tot 300 plekken, wat overeenkomst tussen 0 en € 12 miljoen aan kosten plus de stikstofdepositie die samenhangt met de gebruikte openbare parkeerplekken.

Tegen motie M 25-72 heeft het college geen bezwaar, omdat het college het gestelde daarin al in de planning had staan.

De heer STREUTKER verzoekt de voorzitter de vergadering te schorsen.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 23.53 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 23.54 uur.

De heer STREUTKER houdt amendement A 25-66 aan, omdat de indieners hetgeen daarmee afkomt op de gemeente niet kunnen overzien, maar vraagt de toezegging om in de septembersessie te kunnen terugkomen op bezoekersparkeren bij sportverenigingen. Het gaat daarbij om parkeren van bezoekende verenigingen.

De heer FENNEMA stemt tegen motie M 25-72, omdat daarin niet zou hoeven te staan goed te communiceren.

De heer NANNINGA vindt het geen goed idee om te blijven sleutelen aan de Parkeerverordening, zonder dat een goede evaluatie heeft plaatsgevonden. Daarom stemt de ChristenUnie tegen het raadsvoorstel, maar wel voor motie M 25-72.

De heer KOÇ herhaalt zijn vraag over het vervroegen van de parkeerevaluatie.

De heer HELLER (wethouder) verwijst naar de commissiebehandeling vorige week over de evaluatie parkeren naar aanleiding van het initiatiefvoorstel van de Fractie Durlacher, waarna er afspraken daarover zijn gemaakt.

De heer LANCÉ gaat akkoord met het raadsvoorstel, steunt motie M 25-72 en is het ermee eens niet steeds te hameren op een goede communicatie.

Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 32 tegen 3 stemmen aangenomen, met de stemmen van de SP en de ChristenUnie tegen.

Motie M 25-72 van Fractie Lahaise en de SP, ‘Gehandicaptenparkeerkaart is er voor gehandicapten’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 30 tegen 5 stemmen aangenomen, met de stemmen van de VVD tegen.

20. VRAGEN AAN HET COLLEGE

Er zijn geen vragen.

De VOORZITTER schorst de vergadering voor het houden van een besloten vergadering.

Schorsing (00.00 – 00.40 uur).

De VOORZITTER heropent de openbare vergadering en neemt afscheid van de notulisten van de commissies en de raad, Ad de Krom en Harry Veenstra. De raad en commissies gaan over op een digitaal vergadersysteem. Een kwart eeuw lang hebben Ad en Harry elk besluit en elke afspraak nauwkeurig vastgelegd. Dankzij hun zorgvuldigheid was altijd terug te grijpen op het verleden. Met bewondering en oprechte dank wordt teruggekeken op hun inzet voor Hilversum. Namens alle aanwezigen dankt hij hen voor de jarenlange samenwerking en het vertrouwen en overhandigt hij hen een afscheidscadeau.

De heer DE KROM zeg allen eveneens dank voor de goede samenwerking en het uitgesproken vertrouwen.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 00.45 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 10 september 2025,
de griffier, de voorzitter,

dr. M. Pen dr.ir. G.M. van den Top